

REVISTA VÂNĂTORILOR

ORGAN OFICIAL AL UNIUNEI GENERALE A VÂNĂTORILOR DIN ROMANIA

Recunoscută persoană morală prin legea din 1 Maiu 1923

SEDIUL „UNIUNEI” :

STR. SF. IONICA, 6 / BUCUREȘTI I.

TELEFON 313/47

UNIUNEA GENERALĂ A VÂNĂTORILOR DIN ROMÂNIA

RECUNOSCUTĂ PERSOANĂ MORALĂ PRIN LEGEA DIN 1 MAIU 1923
SUB INALTA PROTECȚIE A M. S. REGELUI

Sediul: STR. SF. IONICĂ No. 6 — BUCUREȘTI
CONSILIUL DE ADMINISTRAȚIE

Inalți Președinți de Onoare:

M. S. REGELE GEORGE AL CRECIEI ȘI A. S. R. PRINCIPELE NICOLAE

Președinți de Onoare :

MIHAIL SUTZU și GH. NEDICI

Președinte :

ANTONIU MOCSONYI

Vice-Președinți :

NICOLAE RACOTTA și General I. GĂRLEȘTEANU

Secretar General :

N. COJESCU

Membrii-Consilieri :

C. G. ALEXIANU, Dr. C. ANDRONESCU, Principele GEORGE V. BIBESCU, Prof. Dr. E. BOTEZAT, DINU I. C. BRĂTIANU, AL. G. BUZDUGAN. Principele JEAN CALIMACHI, GRI-GORE P. CARP, Dr. E. COSTINESCU, M. DRĂCEA, Prof. ERNEST JUVARA, Prof. DIONISIE LINȚIA (pentru Banat), Colonel A. MICU, General G. G. MANU, N. MANTU, Prof. Dr. N. MEȚIANU, ISTRATE N. MICESCU, Dr. VALER NEGRILĂ (pentru Ardeal), DIMITRIE I. NICULESCU, L. OANEA, M. SC. PHERECHYDE, Dr. I. PHILIPOVICZ, GEORGE A. PLAGINO, IONEL POP, VASILE V. ȘTEFAN, NICOLAE SĂULESCU, GEORGE SCHINA, Maior R. SCHNEIDER-SNYDER, Dr. L. SCUPIEVSKI, Dr. O. STOICHIȚĂ, Prof. Dr. G. UDRISCHI, Ing. EMIL WITTING.

Censori :

S. BODNĂRESCU, G. A. GOLESCU, M. FLECHTENMACHER, GH. GEORGESCU, A. STĂNESCU

Scopurile U. G. V. R. cuprinzând interesele tuturor vânătorilor din întreaga țară, toate Societățile de Vânătoare se pot grupa în jurul ei.

CONTRIBUȚII:

Membrii plătesc o cotizație anuală de Lei 300, în care este cuprins și abonamentul obligator la „REVISTA VÂNĂTORILOR“

Societățile : plătesc o taxă fixă de afiliere de lei 10 de fiecare membru până la 100, iar dela 100 înainte numai Lei 5. Ele plătesc un abonament obligatoriu la „REVISTA VÂNĂTORILOR“ de 400 Lei anual și o cotizație anuală de 20 de Lei de fiecare membru.

Abonamentul la „REVISTA VÂNĂTORILOR“ este obligatoriu pentru toți membrii „UNIUNEI“

Statutele U. G. V. R. se trimit la cerere contra 20 Lei în mărci poștale

Correspondența fără mărci pentru răspuns și cererile pentru interveniri la autorități, neîntovărășite de timbrele legale, rămân fără răspuns.

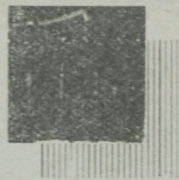
Orele de primire la Uniune : In toate zilele de lucru dela 4—7

Sediul: STR. SF. IONICĂ No. 6 — BUCUREȘTI I.

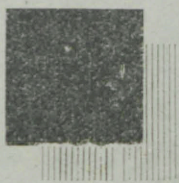
— TELEFON 313/47 —

Nu uitați să vă

îngrijiți armele!

ANTINITROLUL ȘI BALISTOLUL

sunt cele mai bune
unsori, prezervă
armele de rugină.

DE VÂNZARE LA UNIUNE

Reuniunea Română a Prăsitărilor de Câini

Sediul : CLUJ — CALEA VICTORIEI No. 27, Etaj II

Aduce la cunoștința celor interesați că le stă la dispoziție în orice chestiune Chinologică și Chino-technică. Mijlocește **GRATUIT** cumpărări de câini, dar numai de rasă cu pedigree. Ține registrele matricole oficiale pe toată țara, pentru toate rasele de câini, pedigreeurile emise de noi fiind recunoscute ca sigure oficiale în străinătate.

**UNIUNEA CHINOLOGICA CEHOSLOVACA
(C. K. U.)**

Președinte, Cpt. retr. FELIX WERLIK, BRNO, KESSELSCHMIEDGASSE 10

având contract de reciprocitate cu R. R. P. C. stă la dispoziția membrilor reuniunii în orice chestiune chinologică. A se adresa prin R. R. P. C. Contractul se poate vedea în No. 10 și 11, 1930 al Revistei Vânătorilor. La orice corespondență adresați mărci de răspuns.

Se poate livra și cu
armare separată a
oțelilor
țevei de
glonț.

Cel mai bun și mai efin
DRILLING fără cocoașe
al tipurilor noastre.

Noul nostru Drilling fără cocoașe
„MARS“

C. A. FUNK & Co., Fabrică de arme, SUHL - Germania

VINDEM depozitul nostru de modele dela Uniune la prețul de cost. Printre ele se găsesc: Arme mixte sistem Bock, cu 2 țevi lisse, Drillinguri, arme cu 2 țevi lisse, expresuri (două țevi de glonț), cu și fără ejector automat, carabine de vânătoare cu repetiție, cu și fără lunete.

Execuțiuni speciale, modificări reparațiuni, urgente și efine. Oferte de prețuri la cerere.

Crescătoră prăsește de 37 de ani cel mai bun material de

Câini germani de aret

Nu există ceva mai bun. Dacă vă
trebuie un câine bun pentru orice
scop vânătoresc, adresați-vă la:

ED. RINDT, BRUCK a/d Leitha (Austria)

Cumpăr sau schimb deasemenea, contra vânat viu ca: Vidre, Jderi, Nevăstuici, Bufnițe, UI de Căprioară, Cerbi, Capre negre, precum și coarne puternice de Căprioare și Cerbi.

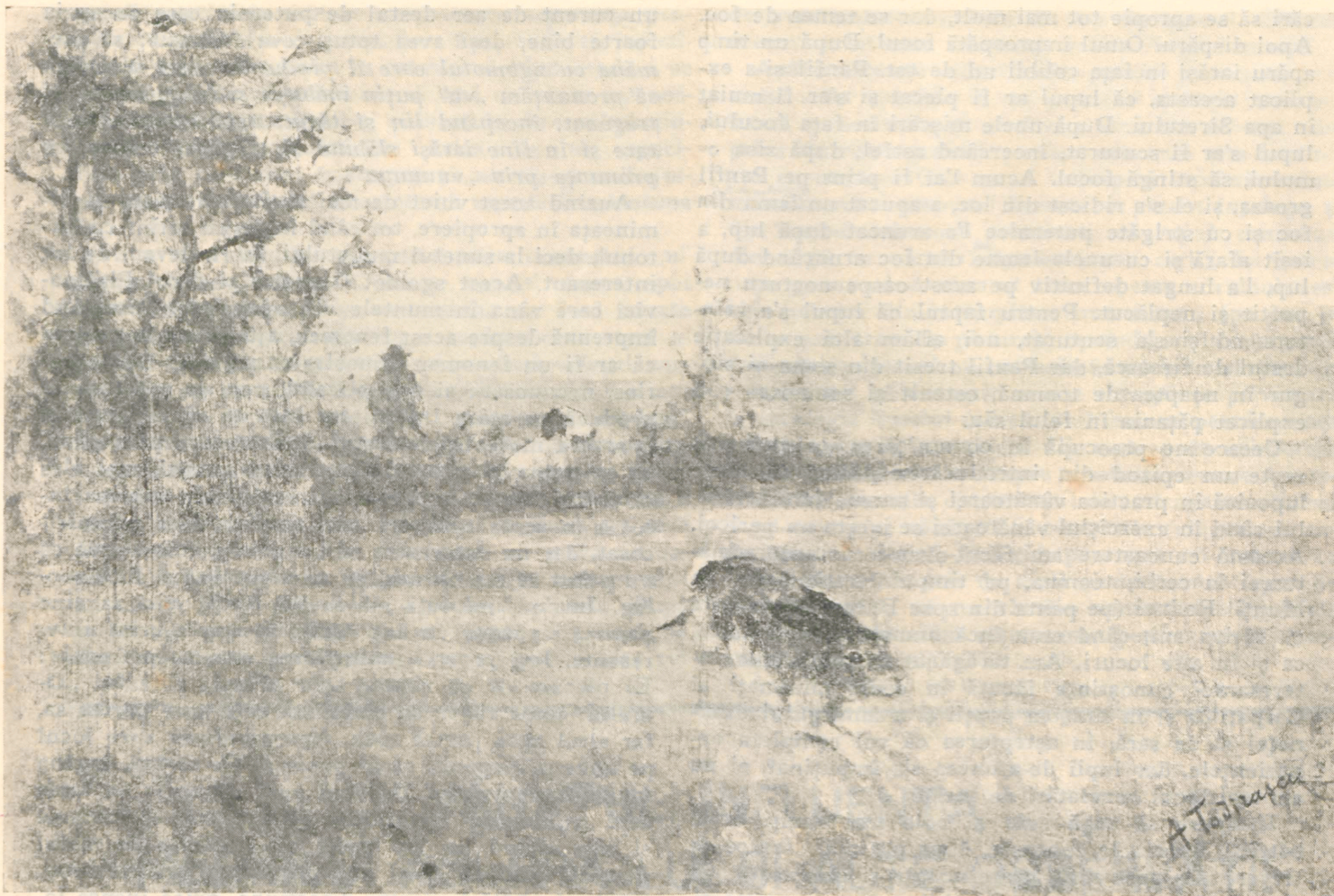
Correspondență: Germană, Engleză, Franceză, Italiană.

SE VAND

Prepelicari foarte bine dresați, prețul între 3 și 8000 Lei. Baseți și Foxterrieri pentru tot felul de vânat. Informațiuni cu privire la dresajul special al prepelicarilor.

Amatorii se vor adresa cu mărci de răspuns la: Crescătoră și școala de dresaj pentru câini de vânătoare.

Homorod I, Jud. Târnava Mare.

A. TODIRĂȘCU

de: A. TODIRĂȘCU

PENTRU CUNOAȘTEREA VIEȚII LUPULUI

de Prof. E. BOTEZAT, Cernăuți

În cele ce urmează, vreau să aduc la cunoștința vânătorilor, ca celor mai interesați, o parte necunoscută din biologia lupului. Ar putea să creadă cineva, că acest animal, legat atât de strâns de soarta omului, de când acesta există pe lume, a scăpat până în zilele noastre necunoscut în unele obiceiuri din viața sa? Și totuși este așa, oricât de iscusit și pătrunzător ar fi omul în felul său. Negreșit că vânătorii, dar poate că și mai mult păstorii cari au marele interes pentru îngrijirea turmelor, petrecând timp mai îndelungat în mijlocul naturii libere, sunt în condiții de a cunoaște cât se poate de perfect viața și îndătinările animalelor celor de importanța lupului. Și ce rol joacă lupul numai în povești și fabule? Iată o dovadă de importanța sa în viața omului, fiind subiectul poeziei, mai ales celei populare. Dar această tratare poetică arată și un mare grad de cunoaștere a însușirilor și particularităților sale.

Naturaliștii, folosindu-se de toate aceste, dar mănâși și ei de interesul cunoștințelor, au adunat multe date prin care se determină felul cum se petrece viața acestui răpitor. Dar oamenii de rând, precum sunt chiar acei cari înaintea tuturor au ocaziunea și posibilitatea de a vedea, a auzi și în genere a cunoaște de aproape cele ce se petrec prin adâncimile pădurilor în diferitele timpuri ale zilei și anului, sau și fantezie destul de bogată, în schimb nu au în-

deletnicirea unei judecăți destul de compenite. Grație acestor calități, destul de adeseori se aud cele mai felurite povestiri, adeseori bizare, despre bietele animale sălbatice. Nu ne vom ocupa aici de lucruri de aceste, ca d. e. cum lupul, răpind o oaie, o aruncă în spate și fuge cu ea, ceea ce se spune și despre urs, sau că prinde un porc de ureche și-l mână pe dinapoi cu coada, cum îmi spunea chiar mama mea că a văzut într'o zi, de iarnă pe livadă, privind prin fereastră afară, sau cum lupul în fața omului din surprindere își sburlește părul, apărând mai mare și mai înfioros, și clănțânește din dinți, cum mi s'a întâmplat chiar mie. Cu atât mai puțin ne vor preocupa lucruri de tot curioase, povestite de unul sau altul întocmai ca niște întâmplări incontestabile, precum d. e. cele spuse de un om, care în apropiere de lunca Siretului fiind ocupat cu tăierea porumbului s'a hotărât să rămâie peste noapte în sâmp, satul fiind prea depărtat. Panfil al nostru își făcu o colibă din strujeni de porumb și făcu în gura colibii după obiceiul un foc din lemne de răchită culesse în lunca învecinată. Ostenit de munca zilei omul adormise, se trezi însă în curând printr'un oarecare zgomot. Focul de la gura colibii era spre sfârșite; numai jăraticul răspândea destulă căldură și lumină. În fața lui sta un lup și privea în lăuntru colibii. În aparență făcea felurite încer-

cări să se apropie tot mai mult, dar se temea de foc. Apoi dispăru. Omul înprospătă focul. După un timp apăru iarăși în fața colibii ud de tot. Panfil și-a explicat aceasta, că lupul ar fi plecat și s'ar fi muiat în apa Siretului. După unele mișcări în fața focului, lupul s'ar fi scuturat, încercând astfel, după zisa omului, să stingă focul. Acum l'ar fi prins pe Panfil groaza, și el s'a ridicat din loc, a apucat un ^{lemn} din foc și cu strigăte puternice l'a aruncat după lup, a ieșit afară și cu unele ^{lemn} din foc aruncând după lup, l'a lungat definitiv pe acest oaspe nocturn nepoftit și neplăcut. Pentru faptul că lupul s'a reîntors ud și s'a scuturat, noi aflăm altă explicație destul de firească, dar Panfil trezit din somn și singur în noaptea de toamnă, ostenit și somnoros și-a explicat pățania în felul său.

Ceeace ne preocupă în comunicarea de față privește un episod din introducerea puilor de către lupoaică în practica vânătărei și anume felul avizului când în exercițiul vânătărei se ivește un pericol. Această cunoaștere am făcut-o cu ocaziunea vânătărei la cerbi, toamna, pe timpul boncănitului, în Munții Rodnei (pe panta din spre Bucovina) înainte cu câțiva ani, când erau încă numeroși lupii acolo, ca și în alte locuri. Am trăgănat cu publicarea interesantei cunoștințe făcută în codri minunați ai Carpaților și în liniștea nopții și a amurgului dimineții și de sară, în așteptarea că voi completa experiențele, dar lupii de-atuncea s'a împușinat, și nu am mai făcut constatări de aceste.

Incepuse să ragă colo și colo mai mulți cerbi bătrâni. Spre a le cunoaște, după puțină, cărarea de trecere din spre sară, peste noapte și dimineța viitoare, precum eventual și locul de retragere peste zi, urmărind răgetul sau mugitul care răsuna din când în când și este cel mai bun indicator pentru mișcările cerbului, este cel mai bine de a petrece noaptea în pădurea liberă, fără nici un adăpost stabil. Cu această ocaziune am auzit urlete de lup, câte unul cu glasul mai gros, iar mai mulți cu glasurile mai subțiri. Din aceste manifestări am înțeles, că erau în acea regiune două lupoaice cu pui, în afără de alți lupi. Urmărind un cerb în modul arătat, după câteva zile am constatat că dispăruse din acea localitate și nu se auzia nici un muget. Am plecat în altă parte și cu acelaș rezultat. În apropiere, pe alt munte, vâna d-rul Philipovicz care și el o pățise ca și mine. Cerbii încetase în curând de a rage. Lucram cu tritonul după toate regulile unui vânător cu oarecare experiență spre a-i îndemna pe cerbi la boncănit și spre a-i atrage, dar fără rezultat; nu mai venea nici un răspuns și nopțile treceau în liniște. Evitam însă a îngâna noaptea. Cu atât mai mult și cu toată băgarea de seamă îngânam cerbul cu tritonul sara și dimineța, ba colo ba în altă parte, dar tot fără succesul dorit; nu răspundea nimic nici un cerb. În schimb, după ce se repetase în mai multe locuri, ba seara, ba dimineța, i-am dat atenție unui anumit zgomot, care de mai multe ori îmi părea un curent de vânt ce se furișea printre cetină. Intr'o seară răsunase acest zgomot chiar la spatele însoțitorului meu, mecanicul de la institutul de zoologie, pe care îl cam cuprinse un sentiment de neliniște, nefiind deprins a petrece departe de oameni pe sub tufe de ceteni. El mă întrebă ce înseamnă acest zgomot, pe care îl auzisem acum de mai multe ori cu alte ocaziuni, fără a-i da atențiune. I-am răspuns însoțitorului că ar fi un curent de vânt care ar veni de la „Vârful Omului“ și s'ar fi prins între cetenile molizilor tineri. În adevăr era un zgomot curios care avea cea mai mare asemănare cu vuietul produs de

un curent de aer destul de puternic care se auzia foarte bine, deși avea totuș ceva înăbușit; se ase-măna cu zgomotul care îl producem dacă încercăm să pronunțăm „vu“ puțin înăbușit și lung, întins, și trăgănat, începând lin și tăcut, apoi crescând mai tare și în fine iarăși slăbind și trăgănat ceeace am pronunța prin „vuuuuuu“.

Auzind acest vuiet de mai multe ori, seara și dimineța în apropiere, tot când îngânam cerbii cu tritonul, deci la sunetul mugetului, lucru deveni de tot interesant. Acest zgomot îl auzise și d-rul Philipovici care vâna în muntele din apropiere. Discutând împreună despre acest fenomen, ajunseseam la părerea că ar fi un fenomen atmosferic, negreșit foarte curios, necunoscut și neexplicabil, cum ar putea să se producă cu atâta intensitate fără ca să se simtă și mișcarea mecanică a erului. Imi trecuse prin gând, că ar putea să provie de la vr'un animal, mai ales când îmi făcuse impresia, că mecanicul, care mă însoțea în acea seară, era cam speriat, dacă nu înfricoșat, dar nu cutezasem să mă pronunț de teamă că aș putea să mă blamez, eu ca naturalist și încă zoolog. Intr'o dimineță mă invită Philipovici la sine pentru că vânașe un lup tânăr în împrejurări interesante. Imi povesti întâmplarea cum se petrecuse: El plecase de cu noapte spre obârșia pâraului „Omului“ unde răgea de obicei un cerb spre partea sa, iar altul spre partea mea. Apropiindu-se spre locul pe unde presupunea că ar putea să fie cerbul, îngâna mugetul pe triton. Deodată auzi dinapoia sa iarăș acel „vuuuuuu“ neexplicat. Numai de cât se întoarse și zări sărind un lup peste un trunchiu de molid căzut la pământ. Apoi mai urmă unul și încă unul, tot după o altă în aceeaș direcțiune, adică înspre locul de unde venise vuietul. Grăbindu-se cu pușca îl împușcă pe ultimul lup tocmai când sărea peste trunchiu. Acum misterul nostru din ascunsul codrilor era desvălit și problema rezolvită.

Acel zgomot asemănător cu „vuuuuuu“ este o variantă de urlet a lupoaicei drept avertisment pentru pui în fața unui pericol. Este cunoscut, că, după ce puii de lup au crescut destul de mari, lupoaica îi introduce în meșteșugul vânătărei. Mugetul cerbilor este un prilej foarte avantajos, atât pentru exercițiul puilor la vânătoare cât și pentru ajungerea efectului acestei osteneți, prin care sunt într'una atinse două scopuri: introducerea puilor în arta vânătărei în societate și cred că și sigura reușită, întrucât în acea localitate unde rage cerbul mai sunt eventual și cerbi mai tineri dar în tot cazul ciute și eventual și viței. Astfel șansele de reușită în ce privește dobândirea de pradă sunt aproape absolut sigure.

Reconstruirea procedurii se prezintă în următorul mod: Lupoaica vine cu puii în apropierea locului de bătaie a cerbului constatând prin răsnetul mugetului. Puii se împrăștie în diferite direcțiuni, iar lupoaica pleacă direct spre locul de unde vine mugetul. Astfel cuprind cu toții un spațiu destul de larg ca unul sau altul să se întâlnească cu vreo piesă din cârdul cerbului.

Cu alte cuvinte lupoaica face acelaș lucru pe care îl face și omul vânător în cazul dat, dar mai ales urmează întocmai procedul vânătorilor braconieri când fac vânătoreea în societate, fiind bucuș și cu cât mai mult vânat vor prinde, indiferent de sex, e-tate sau calitate. Acum lupoaica dă peste omul vânător care imită mugetul ademenitor al cerbului. Acesta nu este deloc obiectul de vânătoare al ei, dar mai ales nu este obiectul pentru introducerea puilor în cele vânătorești, ci chiar dimpotrivă, obiectul de

groză pentru ea atât în ce privește siguranța proprie cât mai ales cea a puilor. Surprinderea lupoai-
cei la aspectul omului în momentul când crede a se
fi apropiat de cerb, trebuie să aibă un efect extraor-
dinar asupra situației ei psihice, la care ea reacțio-
nează cu o variantă de urlet, de tot speci-
fică, prin care sunt înștiințați și avertizați puii des-
pre un pericol, astfel că se adună repede lângă mama
lor.

În urletul lupului este caracteristic sunetul „u”
întins. Urletul obișnuit începe cu „a” scurt, apoi
continuă în acel „u” și se termină cu 2—3 sunete
întrerupte și accentuate de u aspirat care sună a-
proape ca „hu”. În acest fel se prezintă urletul nor-
mal cam așa ca și când cu gura puțin deschisă și ex-
pirând cam forțat, am rosti „uuuuu-hù-hù-huu”
răsunător. Urletul de avertisment al lupoai-
cei în vânătoare, este în principiu aceeași mani-
festare sonoră, însă începând cu „v”, continuând cu u
întins, crescând și apoi trăgănat și diminuat fără
întreruperile terminale, pronunțat cu gura aproa-
pe închisă și suflarea înăbușită, ca și când ar vâjii
un curent de aer prins între oarecare obstacole. După
caracterul sunetului am putea spune că urletul de
rând manifestă expresiunea puterii agresive, iar cel

de avertisment expresia sonoră de groază. Efectul
acestui urlet este adunarea puilor lângă lupoaică.

Având această experiență, putem presupune, că
acest urlet specific îl vor produce și lupii cari vâ-
nează în societate și unul sau altul din ei este sur-
prins de vr’un pericol, precum este mai ales întâlni-
rea cu oameni. Căci omul îi inspiră lupului totdea-
una un mare respect. Această o putem înțelege și
din faptul adeseori constatat, că lupul urmărind
din fugă un vânat (câprioară sau cerb), își între-
rupe goana când vânatul trece peste drumul des-
chis pe care din întâmplare sunt oameni (pe jos, în
sanie sau tren de pădure), oprindu-se la marginea
desișului, pentru că nu cutează să iasă la locul deschis.

Am ținut să comunic aceste cunoștințe privitoare
la oecologia lupului (adică felul cum se petrece viața
acestui animal) nu numai din motive de a informa
cercurile vânătorilor despre aceste fenomene intere-
sante, dar mai ales din motivul de a atrage atențiunea
și a-i anima pe vânători la eventuale culegeri de ex-
periențe în ceastă direcție, pentru că un animal ca
lupul, care este atât de mult și de demult legat de
soarta omului, să nu rămâie necunoscut în unele
manifestări de viață interesante pentru om și folo-
sitoare pentru el.

VÂNATUL, INFLUENȚA MEDIULUI ASUPRA LUI ȘI ALTE OBSERVAȚII

de OTVÖS BALAZS,
Casa Verde — Timișoara.

○ chestiune foarte importantă a vremurilor noas-
tre, de care antecesorii noștri nu se ocupau, este che-
stiunea hranei vânatului.

Pe vremuri nimeni nu-și bătea capul despre ce va
mânca vânatul în toate anotimpurile anului, căci gă-
sea vânatul masă pusă chiar și iarna ori pe unde
umbla.

În pădurile virgine — nu sădite la ogoare ca as-
tăzi — creșteau fel de fel de tufe, care ofereau din
belșug hrană nutritivă la tot felul de vânat.

Câmpul nu era avut până la ultimul petec de pă-
mânt, agricultura fiind mai mult extensivă, decât in-
tensivă. Erau pășuni de mare întindere pentru vite-
le domestice ; erau gropi, șanțuri nenivelate și pline
de arbuști roditori ; erau spini, măcăci, fel de fel
de burueni.

Ce folosea pășunea vânatului ? Primăvara de vre-
me creștea pe ea iarbă fragedă. Ziua pășunau vitele,
noaptea venea vânatul erbivor să se hrănească. Pe
iarbă erau multe insecte, cari se înmulțeau și în ex-
crementele animalelor domestice, vânatul aripat avea
decă cea mai bună, cea mai naturală hrănă.

Noi am schimbat natura și prin schimbarea natu-
rei am schimbat și firea vânatului, care din ce în ce
pierde din sălbătăciunea sa originală, domesticindu-
se văzând cu ochii. Așa fiind, trebuie să creăm vâna-
tului alt mediu, altă hrană, dându-i toate posibilități-
le să prospereze.

Într’un articol anterior am scris pe de amănunt, ce
fel de pășuni să creăm vânatului, cum să-l hrănim —
în caz de nevoie — chiar din mână.

Acum vreau să comunic câteva observații luate din
experiențe, cari vor fi — poate — de folos acelor
vânători, cari stând pe loc nu prea au ocazie să ob-

serve. Soarta mi-a dat să cunosc și alte țări, alte
regiuni, unde am avut ocazia să observ mai mult ca
cei, cari nu și-au schimbat locul.

Mai întâiu de toate trebuie să stabilim, că la hră-
nirea vânatului nu se pot pune în mod imperativ di-
rective de regulă generală. Trebuie să luăm în consi-
derare multe motive, d. e. : Între limitele aceleiași
țări clima diferă dela regiune la regiune și chiar în a-
celeiași regiune diferă după înălțimea deasupra nivelu-
lui mării ; fiecare regiune are flora sa caracteristică ;
fiecare regiune are alt sistem de agricultură ; altă
configurație a terenului ; precipitațiile într’o regiune
diferă de acelea ale altor regiuni ; în multe re-
giuni predomină crivățul, pe când altele sunt scutite
de el. Toate aceste motive au influența lor asupra
vânatului, care trebuie să se adapteze mediului.

Vânatul obișnuit cu un fel de mediu (milieu) da-
că-l forțăm să trăiască în alt mediu, suferă mult, își
schimbă obiceiurile până se adaptează noului me-
diu. Mutarea, schimbarea mediului o simte vânatul
și atunci când între aceste două feluri de medii nu e
tocmai mare diferență, sau nici o diferență de climă.

De ex. dacă capturăm fâzănițe crescute în libertate
pentru a le pune în voliere, de prăsilă, în primul an
vor oua foarte puțin, sau nu vor oua de loc.

Doi ani dearândul am adus pentru voliere fâză-
nițe din județul Arad. Au sosit la timp, material bun,
sănătos, au avut în voliere hrană cât se poate mai
rațională, totuși media ouălor făcute de aceste fâză-
nițe abia a ajuns la 3 bucăți. (Aci țin să amintesc,
că chiar în același mediu suferă vânatul, dacă clima
e anormală. D. ex. fâzănițele noastre, cari altă dată
ouau foarte bine, în acest an, au ouat mai puțin ca
în alți ani, din cauza primăverii anormale, care la

17 Aprilie arăta minus 7 grade noaptea, iar la 4 Maiu s'a urcat la plus 25.5 și de atunci n'a scăzut căldura, care a fost însoțită și de o secetă extraordinară.

Că chiar cea mai mică schimbare a mediului are influență asupra vânatului, iată un exemplu eclatant. Pentru scopuri științifice, am scos din voliera mare, unde erau multe fâzănițe la un loc, două bucăți și le-am pus — distanță de vre-o sută de metri — într'o volieră mică. Aceste două fâzănițe, scoase din mediul lor obicinuit la începutul anului, n'au ouat de loc !

Din teren nisipos — foarte prielnic vânatului aripat — am adus iarna mai multe potârniche. Pe timpul iernii le-am ținut în voliere (legate la o aripă) le-am hrănit bine și în Martie le-am dat drumul, împărțindu-le în perechi, adică în proporție de sex naturală. În acel an au rămas sterpe, iar în al doilea an (rămase în libertate) au crescut pui. Iată deci, potârnichea, cât de bine îngrijită, a avut nevoie de un an de zile să se adapteze mediului străin.

Ce influență extraordinară are temperatura (schimbarea temperaturii normale) asupra vânatului, despre aceasta ne servește de exemplu această vară. Din cauza secetei s'au înmulțit în pădure în măsură extraordinară căpușile, cari mișunau în toată pădurea. Moartea puilor de fazani creșcuți artificial, a fost cauzată în 80% cazuri, de căpuși. Am găsit chiar iezi de căprioare plini de căpuși, slăbiți de nu se puteau mișca. I-am scăpat de căpuși, i-am îngrijit, dar din cauza pierderii sângelui au murit.

Am observat influența schimbării mediului și asupra epurei domestice.

Am procurat un stoc de epuri de blană (vinezi vineți: Wienerblau) cum însă nu prea aveam timp să mă ocup cu ei, îi am pus într'o volieră mare, care încă nu era instalată pentru fazani. Hrană aveau din belșug și nu numai că s'au înmulțit, și blana lor (iarna) era mai frumoasă ca a celor ținute în cotețe, dar având loc de mișcare, siliți fiind să umble după hrană, mai găsindu-se cu doi epuri sălbateci puși în aceeași volieră, picioarele posterioare li s'au dezvoltat mai bine ca la cei închiși. (Fiindcă mai târziu nu le ajungea voliera de cca ½ ha. și săpau pe sub gard, îi am distrus pe toți).

Am încercat să încrucișez fazani cu găini domestice.

Am pus la cocoși de fazani găini mari Rhode Island Red. Cocoșii călcau găinile (am observat stând la pândă) dar fiind mai scurți în corp decât găinile mari, nu le-au putut fecunda. Tot așa am pățit cu încercarea: fâzăniță × cocoș pitic japonez. Din aceeași cauză, ca mai sus, n'a rezultat bine.

În schimb fazanii cocoși au fecundat găinile — foste cloști — comune. Fiindcă însă aceasta s'a întâmplat târziu, puii au eșit spre toamnă, când au dat ploile (cam timpurii în acel an) puii s'au prăpădit.

Posibilitatea încrucișării fazanului cu găină, deci există, cea ce se dovedește și de alții cari au făcut astfel de studii.

Această încrucișare are rostul său, căci prin găinile domestice, care, fie de orice rasă comună, ouă mai mult ca fâzănița, vom dobândi o specie de fazani, care ouă mai mult. Găina comună, de origine și ea sălbatică (provine dela găina „Bankiva”) numai prin domesticire a ajuns să facă 60—200 de ouă pe an.

La fazani nu prea are sens să avem o specie care ouă, să zicem 100 de ouă, căci n'are timp liber să scoată mai multe serii de pui, dar pentru fazani de volieră ar fi bine să putem ajunge la o medie mai mare.

E adevărat, că dacă am ajunge să creăm o astfel de specie de fazan, acesta crescut în libertate ar scade ouatul (influența mediului !) dar, cum am spus, pentru voliere ar fi foarte potrivită o astfel de specie, mai ales, dacă luăm în considerare și faptul, că puii de găină se cresc cu mai puțină grijă, ca cei de fazani.

Urmează însă să complectăm experiența, dacă oare corciturile (hibridi) de fazan × găină sunt și ei apti pentru prăsilă, între ei sau cu fazani.

Influența mediului se observă chiar și la animale domestice. Țin în voliere (tot pentru studiu) un stoc de găini japoneze (pitici) iar câțiva din pui i-am crescut pe teren împreună cu puii de fazani. Au fost mult mai rezistenți contra căldurii, căpușilor, ca cei de fazan, s'au dezvoltat mai repede și erau atât de sălbateci, încât, pe când puii de fazani veniau când le dădeam hrana, acei japonezi sburau. Vom vedea, ce se va alege de ei la iarnă, rămași pe teren.

(Dacă reușește, putem crea din ei un nou obiect de vânătoare).

Influența mediului se observă foarte ușor și la căprioare. La Casa Verde sunt multe căprioare. (Socotim împreună cu cele, cari stau în câmpurile vecine, peste 400 de bucăți). De origină sunt căprioare de pădure și totuși fiindu-le pădurea (cca 800 ha) cam mică, dar mai ales fiind și neliniștite (lucrători, pășunat) o parte considerabilă ale acestor căprioare de pădure (Waldreh) trăesc în câmp. Nici iarna nu vin (nu pot zice, „înapoi”, fiind născute tot în câmp) la pădure. Au devenit quasi altă specie : Căprioară de câmp, „Feldreh” cum zice germanul. S'au adaptat deci noului mediu, în care sunt silite să trăiască.

Cea mai mare influență asupra vânatului o are — se înțelege ușor — hrana. Mai multe regiuni au aceleași plante, mai bine zis, niște plante s'au introdus și în alte regiuni, ca atare, cari sunt foarte recomandabile pentru vânat.

Iată câteva observațiuni și din acest teren. Hrișcă (Fagopyrum Sagittatum Gilib) este recomandată de toți autorii, ca plantă foarte preferată de vânat. În Ungaria (pe teren nisipos) am pus anume pentru vânat multă hrișcă. Nici odată n'am găsit vânat în aceste semănături, semințele ei n'au fost mâncate de fazani nici iarna.

Sparțium scoparium (drob în formă de mătură) este asemenea recomandat de toți autorii, ca hrană foarte preferată de căprioare și epuri. În sud-vestul Ungariei de azi, am văzut pe un teren foarte bine amenajat, mult drob. Căprioarele, epurii, nici nu s'au atins de drob. Sigur, că solul nou (drobul a fost introdus din altă regiune) a schimbat gustul drobului, dându-i un gust care nu-i place vânatului.

Despre rapiță am vorbit în alt articol. Țin să repet, că semănată curat — fie oricât de recomandat de alți autori — nu e bună pentru vânat. Iarna cauzează diaree, primăvara amețeală. Produce și o boală asemănătoare cu cea a vitelor cornute, (Febră aftoasă). În jurul pădurei noastre, anul trecut s'a cultivat multă rapiță. Fermierii se plâneau, că căprioarele le distrug rapița, iar noi plâneam văzând căprioare bolnave, moarte de rapiță, blestemul căprioarelor, cari merg la rapiță ca trase de sfoară. (Cum putem impune locuitorilor să nu semene rapiță, sau de dragul vânatului să o semene amestecată cu alte plante ? !)

Varza palmier (Futterkraut). Merită lauda, dar sunt specii de varză palmier, care rămâne iarna pe teren, înghețată. Acelaș efect ca la rapița !

Să nu ne uităm numai la faptul, că cutare, sau cutare plantă e căutată, mâncată cu drag de vânat, ci să fim atenți, să observăm, dacă oare acea plantă atât de laudată n'are efect desavantajos asupra vânatului!

O întrebare importantă, discutată pe larg în revistele din străinătate este: „Are vânatul, mai ales căprioara, nevoie de apă, sau nu?” Terenul Casa Verde este apt și pentru studiul acestei chestiuni. E lipsit de tot de apă, nici în pădure, nici în apropierea pădurei nu este izvor, sau apă curgătoare. Un singur pârâu (Behela) trece pe la marginea pădurei, însă și acesta e sec, fiind în el apă numai când se topește zăpada și primăvara, dacă sunt ploii multe. Totuși este vânat, adică vânatul mic și căprioara poate exista și fără apă. Că însă și acest vânat

are nevoie de apă, o dovedește faptul, că, dacă ducem apă în jgheburile așezate pe lângă adăposturile de hrană ale fazanului, apa se consumă repede și pe lângă jghiaburile așezate lângă acele două puțuri, cari servesc pentru adăpatul vitelor și în care jghiaburi, ori de câte ori trecem pe lângă ele, turnăm apă.

Evident deci, că e mai bine să fie apă pe teren, decât să lipsească. Pentru vânatul aripat, mai ales pe timpul ouatului (deci și al clocitului) apa este indispensabilă, fiindcă ouăle conțin un mare procent de apă.

La crearea pășunilor, pentru hrănirea vânatului, să nu ne luăm deci numai după directivele citite din cărți, ci să ne adaptăm după mediul în care trăește vânatul nostru.

CÂINELE VAGABOND

de PINTEA ȘTEFAN
Paznic public de vânat

S'au scris multe, foarte multe, referitor la acest soi de tâlhari ai câmpiilor, — dar, putem spune cu durere, că, — în loc să reparăm ceva în această privință, scriind articole de revistă, — stricăm mai mult, — adică pierdem timpul în care, eșind în teren, am face mai mult, împușcând unul sau doi câini.

Strigătele noastre disperate se pierd și dispar — de cele mai multe ori — neluate în seamă. Nimeni nu aude, nimeni nu vede și, nimeni nu simte dezastrul, care, pe zi ce trece, distruge, tot mai mult, din bogățiile și comorile acestei țări.

Nepăsarea, desinteresarea și întârzierea măsurilor, vor face ca în curând să nu mai avem pe cel mult iubit din vânatul nostru mic, pe sârmanul urechilă. Urechilă acela, care contribuie în mare măsură la realizarea economiei naționale. El, este acela care ne chiamă, în fiecare an, să plătim țării tributul pentru pielea lui, — făcând să curgă anual în cassa statului milioane de lei. Dar, cu toate acestea, el este și cel mai prigonit dintre toate vîletățile pământului. El nu are prietini, nu are ocrotitori. Tot ce se mișcă în jurul lui, îi este dușman. Pe lângă ucigătorul cel cu două picioare — își va fi zicând el sârmanul, — care este și cel mai periculos și care omoară dela distanță, — mai este unul, care se deosebește de toți ceilalți; acesta are 4 picioare ca vulpea, dar nu e vulpe, căci prea mult umblă ziua, iar noaptea mai rar. El este — își zice urechilă — prietîn cu ucigătorul cel mare, dar se deosebește de el, căci, ne pîndește și ne urmărește ori unde și în tot timpul, ne mînîncă și ne omoară și pe noi când ne prinde.

Aceasta îi va fi impresia — foarte justă — a bietului urechilă, despre om și câine.

Să vedem deci, cine sunt aceștia și cari sunt foloasele cu cari ei contribuie și în ce măsură, — la realizarea economiei naționale a statului, față de acelea realizate de sârmanul iepure în fiecare an.

Nu voi să arăt despre om, pentru că s'a scris mult, prea mult, în această revistă, la adresa omului, de bine și de rău; ar fi deci inutil să mai adaug ceva despre el.

Mai mult, caut să arăt pagubele aduse acestei țări de câine.

Se știe, de toată lumea, că în România, mai mult ca în ori care altă țară, — câinele este un animal tolerat în număr prea mare, în special la țărani. Efec-

tivul acestora, dacă s'ar concentra, ar fi înspăimîntător.

Foloase de pe urma lor nu prea se văd. În schimb, pagube, cari nu se pot evalua și nici chiar calcula.

— Institutele antirabice azi sunt neîncăpătoare.

— Numărul victimelor mușcate de câini crește din an în an.

— Dezastrul ce produc în vânatul mic nu se poate calcula.

Și câte alte pagube asemănătoare, săvârșite de ne-lipsitul tovarăș al omului.

Nu vreau să arăt că, ar trebui distrus complet; dar, e nevoie să fie păstrat de toată lumea, numai în limitele strict necesare gospodăriei, vînatăriei, luxului, etc.

Câinele de casă — în special la țară — numai atunci este bun și aduce foloase, dacă este ținut legat.

Am văzut pretutindeni, la sate, câte 3—5, ba chiar 6—8 câini la câte o casă. În schimb, în ogradă numai câte o vacă sau câte un purcel, ori poate nici unul.

Nu are țaranul cu ce să hrănească câți-va porci; dar poate să tolereze în curtea sa o turmă de câini. Știut este, că nu-i poate hrăni și astfel, sunt siliți, să-și caute și hrana cutreerând câmpiile.

Cine se mai interesează astăzi, la sate, despre acest rău în creștere? Nimeni, absolut nimeni.

Impozitul pe câini, la sate, s'a desființat. De ce? Pentru ca să nu le piară viața? Sau, poate, statul nu avea ce face cu acei bani? O pierdere considerabilă pentru stat aduce această măsură lăsată uitării.

Cea mai mică comună înregistrează astăzi până la 200 câini la șes; 3—400 la dealuri și 5—600 la munte. Ba sunt chiar astfel de comune, unde numărul câinilor întrece pe acel al locuitorilor.

De ce n'ar putea plăti fiecare proprietar, pentru câinele lui de casă, 100 de Lei anual? Nu are din ce plăti? Cine nu are din ce plăti impozitul câinelui, — nu are nici nevoie de câine și, astfel, îl ține numai în detrimentul statului.

Calculând în mediu 300 câini la o comună, cu un impozit de 100 lei de cap anual, — revine pentru o singură comună 30.000 lei anual.

Astfel că, aplicându-se acest impozit, s'ar reduce numărul câinilor la strictul necesar, iar cazurile de turbare s'ar împuțina: vânatul nu ar suferi nici el. În acest caz un întreg câștig s'ar aduce statului, rea-

lizându-se un venit în plus de câteva zeci de milioane lei, — sumă care, cred, ar găsi astăzi destule destinații. *)

Starea de astăzi e disperată. Intrând într-o comună la țară, — în special la munte, — ești întâmpinat și înconjurat de o sumedenie de lighioane, cari de cari mai unte și, ești nevoit să țiți după ajutorul țărânului, care nu prea se obosește cu alergatul, astfel că, de cele mai multe ori, te alegi cu hainele sdrențuite și piciorul sfâșiat.

Eșind din comună, vei vedea pretutindeni, pe deal și prin văi, prin pădure și la câmp, — cum aceste bestii cercetează amănunțit fiecare stuf sau porumbiște, etc., culegând astfel tot ce găsește în calea lor. Nu mă miră de loc acest fapt, de oarece își caută hrana trebuincioasă pe care țărânul nu i-o poate da.

Cazurile de turbare au ajuns culmea, și țărânul nostru nu cugetă la remedierea acestui rău. Iată un exemplu: Comuna Pintic (jud. Someș), compusă din circa 300 gospodării, înregistrează aproximativ 400 câini. Această comună a avut în anul 1929 cazuri de turbare la 4 boi, evaluați la prețul minimum 60.000 lei; în anul 1931 au avut 4 vaci turbate, evaluate la 40.000 lei. Toate acestea mușcate de câinii din comună respectivă. Paguba comunei aproximativ 100.000 lei, n'a făcut nimic pentru împuținarea câinilor vagabonzi, căci și astăzi, se găsește la fiecare casă 1—2 sau 3 câini. Paznicul de vânat a ucis de pe terenul acestei comune — în cele 8 luni ale acestui an — 28 câini, dar, nimic nu ajută, de oarece procentul nașterilor este de 3—4 ori mai mare ca acel al morților.

Acesta este numai exemplul pentru o comună mică, dar, sunt alte situații și mai grave.

În acest caz, ce trebuie făcut? Să faci vânatoare de câini, zilnic? Imposibil, de oarece țărânul este capabil să-ți dea foc casei pentru un pârlit de câine al lui. Nu poți începe războiul cu sate întregi, căci, procedând în mod războinic, înmulțești numărul dușmanilor, cari, cu orice ocaziune, vor căuta să-ți facă rău, distrugând și ei tot ce vor găsi pe câmp, în semn de răzbunare.

Indreptarea acestui rău ar veni numai dela aplicarea imediată a maximumului de impozit pe câini. Numărul lor să fie stabilit de un delegat al fiscalului, spre a nu rămâne nici un câine nedeclarat.

Legea vânatului nu este destul de clară în ce privește câinii vagabonzi.

La art. 33 prevede: „Afară de cei îndreptățiți la vânatoare, nimeni nu poate lăsa câinii pe teritoriul de vânat. Excepție fac numai câinii păzitorilor turmelor de vite. Se mai poate nimici câinii, pisicile și ogarii fără stăpâni găsiți pe teritoriul de vânat“.

Nu prevede, însă, nici o sancțiune contra abaterilor dela acest articol.

La art. 1 prevede: „Cel ce va fi lăsat câinii să vâneze pe *proprietatea altuia*, se va pedepsi cu amendă până la 200 lei“. Acest articol nu clarifică cazul, dacă privește numai câinii de vânatoare sau și câinii vagabonzi ai locuitorilor. Dacă interpretăm în

sensul ambelor feluri de câini, atunci țărânul nu este sancționat când câinele său ar fi fost găsit vânat pe pământul lui propriu, întrucât articolul de mai sus oprește „*proprietatea altuia*“, nu terenul de vânat; iar în caz că aceste sancțiuni privesc numai câinii de vânat, atunci proprietarul câinelui vagabond nu va putea fi sancționat pentru călcarea art. 33 din Legea vânatului.

În ce privește câinii cari însoțesc turmele de oi și vite; aceștia sunt ocrotiți tocmai prin lege, deși cauzează pagube enorme vânatului mic.

Țărânul nostru abuzează de această ocrotire (prevăzută de L. V. la art. 33, al. 2), prin faptul că, pe lângă cele 10—15 oi sau 3—4 vite ce pășunează pe proprietatea sa, mai scoate în teren și 1—2 câini, motivând că însoțesc vitele sau oile pe proprietatea lui.

Jujăul nu se mai vede la câinii turmelor, legea vânatului neprevăzându-l. Acolo unde s'a pus, se face numai ca formă (un bețișor subțire de maximum 15—20 cm. lung, legat numai la 2 cm. de gât, având aspectul unui creion), spre a scăpa de observațiunile zilnice ale vânătorilor.

Chiar dacă s'ar aplica jujăul regulamentar (40 cm.), totuși câinele nu este împiedicat a distruge puii și ouăle de vânat ce găsește pe teren și pentru a căror căutare nu au nevoie să gonească în sărituri mari, la cari l'ar incomoda lemnul dela gât.

Absolut toți câinii turmelor, sunt chiar dresați de păstori pentru prinderea vânatului, și se pot vedea zilnic, aceste bestii, urmărind vânatul, în goană nebună, mai bine ca oricare copoiu, distrugând tot vânatul mic de pe întinderi mari.

Ar fi mult mai bine dacă câinii turmelor ar fi purtați legați, sau, în cel mai rău caz, să li se aplice în mod obligatoriu — pe lângă jujăul regulamentar — la gât, și un clopoțel, de mărimea obișnuită pentru oi. Prin acest procedeu s'ar avertisa vânatul dela distanță și rareori s'ar întâmpla ca vânatul să fie prins prin surprindere, chiar și puii vânatului simțind un zgomot oarecare, se pitulează, necăzând astfel, așa de ușor, pradă acestor tâlhari periculoși; având incomoditatea ce-i oferă clopoțelul, câinele ar renunța la această meserie de vânător și s'ar mulțumi cu hrana primită dela stăpân.

Pentru a nu ocupa prea mult loc în coloanele revistei și pentru a lăsa și pe alți camarazi de vânatoare să-și dea cuvântul, — reduc, la cele de mai sus, acest articol, care, în realitate ar mai avea multe de spus.

Rog pe domnii vânători, colaboratori ai acestei reviste, să binevoiască a adăoga și eventual modifica, cele ce vor crede de bine, la chestiunea expusă de mine în acest articol.

Odată cu aceasta, aduc viile mele mulțumiri d-lui căpitan Iacobi, pentru recomandățiunea făcută de d-sa în articolul „Cauza pentru care scade vânatul mic“, publicat în Revista Vânătorilor din Mai 1931, cu privire la articolul subsemnatului „Dușmanii vânatului util“ apărut în revista din Ianuarie 1931, asigurându-l tot odată, că voi continua, cât îmi va sta în putință, să lupt alături de d-nii vânători cari își cunosc menirea, pentru înlăturarea pericolului ce amenință astăzi viața bietului vânat.

Cu Dumnezeu înainte.

*) Economia de hrană (porumb, grâu etc.) s'a evaluat la multe milioane, socotindu-se numai 1 Kgr. de porumb de fiecare câine inutil pe zi, nehrănit de stăpân și care-și caută singur hrana prin porumbiști. Cei care totuși hrănesc câinii micșorează deasemenea simțitor cantitatea de cereale care ar putea servi la export sau la îndestularea populației din țară. N. R.

INTOXICAȚIILE LA CÂINII DE VÂNĂTOARE

(URMARE)

de Dr. A. PAUNESCU-Pitești

În rândurile cari vor urma, voi da îndrumări prietoare la intoxicațiile în particular, întrebunțând cea mai simplă expunere și care să nu privească decât simptomele și tratamentul respectiv, ceea ce dealtfel este și necesar. M'am inspirat, pentru completarea acestui articol, din carte veterinarilor P. J. Cadiot și F. Breton intitulată „*Médecine et Chirurgie canines*”, fiindcă mica mea experiență nu mi-a fost suficientă pentru a cunoaște și deci a expune toate cazurile, atât de variate, de intoxicațiuni.

Să le luăm pe rând :

1°. *Leșii caustice.*

Sunt cazuri când se pot observa la câine intoxicații produse prin sodă sau potasă.

Simptome : Salivație, inflamație intensă și răni (escare) ale mucoasei gurii, de culoare negricioasă.

Tratament : Se dă câinelui cu lingurița sau cu lingura o băutură mucilaginoasă (fiertură de sămânță de in) acidulată cu puțin oțet sau câteva picături de acid citric sau tartric.

2°. *Acizi caustici.*

Intoxicațiile din acest grup sunt cauzate mai ales prin pătrunderea în organism sau numai în gură a acizilor sulfuric, azotic și clorhidric.

Simptome : Inflamație puternică a buzelor, limbei și mucoasei gurei, care prezintă pete negre și răni adânci prin decolare de lambouri de mucoasă, cari cad.

Petele sunt ușor gălbui, când e vorba de acid azotic.

Tratament : Se dă cu lingurița apă de săpun sau de calciu și de mai multe ori pe zi, 2—4 gr. de magnezie calcinată în puțin lapte.

3°. *Arsenic.*

Intoxicația cu arsenic poate fi cauzată fie de arsenicul pur ingerat, fie de anumite preparate cu arsenic (otrăvă pentru șoareci) fie, mai rar, prin absorbția lui prin piele, când a fost utilizat ca medicament, la nivelul unei plăgi.

Simptome : Salivație, colici, slăbiciune, paralizii. Când absorbția s'a făcut la nivelul unei plăgi, regiunea e puternic tumefiată.

Tratament : La fiecare sfert de oră administrăm câinelui o linguriță din

Magnezie calcinată 10 gr.

Apă albuminoasă 200 gr.

Să nu se dea deloc preparate uleioase, nici chiar ulei de ricin.

4°. *Fosfor.*

Approape întotdeauna otrăvirea prin fosfor se produce prin ingerarea de preparate întrebunțate ca otrăvă pentru șoareci.

Simptome : Inflamația mucoasei bucale, sete vie, vărsături, (materiile vomitate sun fosforescente la întineric) icter și albumină în urină, slăbiciune mare, tremurături.

Tratament : Se dă :

Sulfat de fer 1 gr.

Apă distilată 200 „

Cu lingurița din sfert în sfert de oră.

Apoi, concomitent se mai dă :

Esență de terebentină . . . 10 gr.

Gumă arabică pulverizată . 15 „

Apă de mentă 30 „

Sirop simplu 250 „

3—4 linguri pe zi.

5°. *Mercur.*

Intoxicația se poate produce prin întrebunțarea unei pomezi mercuriale ca antiparazitar, a calomelului ca purgativ, a sublimatului în băi sau loțiuni întinse și însfârșit prin administrarea unei doze de sublimat luat drept calomel.

Simptome : Salivație, respirație fetidă, inflamația gingiilor, căderea dinților, ulceratii ale mucoasei gurei cu hemoragii dese, stupoare, tremurături, paralizii.

Tratament : Se va da, din două în două ore, cu lingurița :

Lapte sau ceai 200 gr.

Albuș de ou No. 3 (dela 3 ouă).

Apoi de 3 ori pe zi se va mai da câte un pachet de 10 ctgr. de sulf sublimat spălat.

Concomitent se va trata gingivita, eczema și paraliziiile.

6°. *Strichnina.*

Intoxicația cu strichnină e cea mai des observată, mai ales că numele ei se bucură de o trecere deosebită, atunci când e vorba de ales un mijloc pentru a suprima viața unui animal.

Se mai poate întâlni în cursul unui tratament cu nuca vomica sau cu o sare de strichnină.

Simptome : Stare generală rea, spaimă, nervozitate ; redoare generală cu urechi și membre rigide ; animalul cade, are convulsii și contracturi tenati-forme.

Tratament : Se va injecta 1—5 cmc. din :

Clorhidrat de morfină 10—30 ctgr.

Sulfat de otropină 1—3 miligr.

Apă distilată 30 gr.

La fiecare oră se va da câte o linguriță de sirop de cloral și se vor face 2—3 inhalații pe zi cu Cloroform sau eter.

Cu acestea am terminat cele ce se puteau spune, în mod cu totul succint, asupra celor mai însemnați toxici, sperând că prin respectarea de către camarazi a sfaturilor expuse aci, vom pune la adăpost de pericol viața multora din câinii noștri, cei mai devotați și cei mai sinceri prieteni ce avem.

Porcul împușcat în ziua de 11 Oct. 1931 în pădurea Chițoc Jud. Vaslui, terenul de vânătoare a Soc. N. Racovița Vaslui, de D-I Gh. - Gh. Cotea.

Greutatea 200 Kgr.

Lungimea Totală 206 cm.

Colții (partea eșită din maxilar) 9 cm.

JOCULIELELOR

— SIMPLĂ POVESTE VÂNĂTOREASCĂ —

de ALEX. BOLTES

O frumoasă după amiază de Septemvrie în care aerul străveziu făcea mai albastră bolta cerească, ne îndemnăm să luăm puștile la umăr și să cutreerăm singurătatea de pustă, a bălții.

Lubesc îndeosebi vânătoreea de baltă, cu toate greutățile și murdăria de care e legată. Felurimea extraordinară a vegetației, farmecul deosebit al frunzei largi de nufăr, luciul metalic al lacului ades încrețit de adierea timidă a vântului, taina insulelor de păpuriș dar, mai ales, pitorescul nenumăratelor feluri de păsări, dau o culoare legendară, apocaliptică, acestei vânători.

Deci, ne luarăm uneltele necesare într-o astfel de expediție și, după câteva minute barca, mânată de un grec uriaș, ne depuse pe malul stâng al Borcii.

Apucarăm pe o cărare îngustă care ducea, dela țarm, până la „Șarogul“ lacul plin de mister și de rațe, spre care năzuim.

Soarele trimetea încă raze calde. Cu pasul lenș, mergeam povestind isprăvi de vânătoreea toate pline de pericol și bravură, în cari porcii mistreți, sălășluiți în nepătrunsul desigurilor de rugi din pădurile bălții, căpătau puteri și atribute neașteptate. Astfel străbăturăm miriști țepoase și lanuri galbene de porumb. Vântul de toamnă ne susură la ureche melopeea monotonă a frunzelor uscate de păpușoiu.

Cu cât ne apropiam de lac, țigănuși de culoarea rumelui spintecau văzduhul iar pescăruși, corect investmântați în straie de nea, țipau strident, vestindu-ne că suntem aproape de împărăția păsărilor de apă.

Intrarăm în răcoarea unui început de crâng luminos. Apele nepotolite ale Dunării, umpluse lacurile, cu o primăvară înainte, prin gârlițele de legătură, izbucnind până aproape de pădurice. Pământul, bolovănos și crăpat, căptușit din belșug cu castreni și alte ierburi de baltă, făcea mersul anevoios; grăbiam tăcuți spre feeria nebănuită a naturii în plină sălbăticie.

Pe orizontul incendiat de razele roșii ale soarelui se profilau tainic insule sumbre de păpuriș și țipirig. La țarmul lacului, gânditoare, sălbăticiunile Domului își înșelau framca vârădu-și ciocul în glodul cleios după o sămânță, o goangă.

Deodată, un răbufnit înfundat de pușcă trezi e-courile singurătății. O pânză deasă de alice brodând țesătura încremenită a apei făcu ca bătlanii, oacele și sturzii, în falfăit regulat de aripe să părăsească meleagurile spurcate de ființa noastră. Un fluear, cu aripa însângerată, rămase prizonier lutului înșelător. Prietenul îl ridică mulțumit, îl privi de aproape, apoi, disprețuitor pentru clasa vulgară din care biata aripată făcea parte îl aruncă, cu un gest larg în apa verzuie a ghiolului *).

Temători să nu pierdem timpul cel mai prielnic pentru vânătoreea, ne aleserăm fiecare o pândă bună:

un cotlon, un pâlce de păpuriș sau de rogoz, o salcie lăcrămândă. Apa ne trecea mai sus de genunchi. Cu cât înaintam, ne afundam mai adânc în noroiul ciosos. Mersul se făcuse din cale afară de greu: în curând, picioarele se aflau prinse, în pasta gălbuie, până la genunchi.

Postați, gata de tras, așteptam înfrigurați „jocul rațelor“. Un svon ciudat prinse a da viață ținutului. Pe țarmul lacului doi bătlani poposea obosiți. Incet, începură să caute nu știu ce în glod. Un bodârlău trecu ușor deasupra mea. Hât, colo departe, cărduri nesfârșite de găște, în unghiuri regulate, tăiau văzduhul, pierdute în înaltul cerului.

Deodată, două rațe mici se sculară, cu un măcăit gălăgios, din cotul lacului, acoperit de păpuriș, și se mistuiră, ca două năluci, în zare. Băgai de seamă atunci că din această așezare a pândii mele voiu avea greutate. Păpurișul des și înalt îmi astupa vederea în spre acea parte a lacului ocrotind tot vânatul ce și-ar fi făcut drum spre mine. Imi luai deci arma și bălăcind greoiu prin apă m'am instalat în mijlocul unui stușiș care îngăduia vederii o cale mai lungă.

O rață mare, exemplar strălucit al speciei trecu deasupra mea căutându-și, se vede, consora rătăcită. Ridicai arma și când pasărea se afla la o distanță potrivită, trăsai. O bubuitură înfricoșătoare îmi luă, pentru câteva clipe, auzul, iar un „recul“ neobișnuit mă convinse că făcusem o încărcătură exagerat de puternică. În schimb, trăsniță, rața căzu cu un plescăit în apă.

Înainte de a fi avut timpul să reîncarc arma, alte două rațe se arătară, gonind spre mine. Și apoi altele și altele câte două, câte trei, nenumărate. Webley-ul pe care îl țineam strâns în mâini vărsa, fără cruțare, limbi de foc omoritor. Puștile prietenilor, trosneau, sacadat cu repetări regulate, trăgând pe alese.

Din ce în ce întunericul se lăsa tot mai greu, tot mai opac. Trăgeam mai mult pe ghicite. Pe cerul întunecat mai puteam lămuri, cu greutate, silueta fantomatică a pasărei. Jocul lor părea, acum, sara-banda dezordonată a unor duhuri rele.

În mai puțin de un sfert de oră aveam împușcate opt rațe, dintre cari cinci mari și trei mici. Semă-nate în jurul meu, printre ierburi și frunze de nufăr, dacă mai întârziam lăsând ca întunericul să ne împresoare cu totul, se putea întâmpla să nu le mai dau de urmă. Astfel că încheind vânătoreea în ziua aceea, mi-am pus arma în bandulieră și începui să culeg trofee din apă. Cu toată truda mea două din cele opt rațe nu le găsii.

Un sunet de corn, prelung și grav, ne vestea adunarea.

Ne întâlnirăm, obosiți și uzi până la piele, la marginea lacului. Ochii mei lacomi, scrutau curioși gențile celorlalți vânători. Toate erau pline. Un număr de aproape 22 de rațe ne dădea bucuria întreagă a unei zile petrecută vânătorește.

Apoi, în înserarea, ce se revărsa calmă din slava tăriiilor cerești, pornirăm spre casă, încărcăți de mulțumire.

*) N. R. — Atragem atenția asupra gestului nevânătoreesc.

IDENTIFICAREA PASĂRILOR NOASTRE DE APĂ

(Urmare)

(TABELELE FINALE)

de Maior C. ROSETTI-BĂLĂNESCU

Tabel 42

EROLIA. — ARENARIA

ARIPA	peste 147 mm	Cioc ușor ridicat în sus	Cioc tare, foarte ascuțit	Tars aproape egal cu median cu unghie	Peniș colorat nesimetric	Picior portocaliu	<i>Arenaria interpres</i> (Pietrușel) (!)	
									sub 140 mm
	Aripă sub 100 mm	Cioc sub 20 mm	Cioc foarte ușor încovoiat	Tars egal cu median cu unghie	Picior negru	<i>Erolia alpina</i> (Prundaș de mare)			
							Cioc drept mai scurt ca tarsul	Tars mai lung ca median cu unghie	Remijele primare cu rachis alb. Picior negru
Cioc foarte ușor încovoiat, cel mult egal cu tarsul	Tars cel mult cât median cu unghie	Numai prima remijă cu rachis alb. Picior verzui	<i>Erolia temmincki</i> (!) (Prundaș pitic sur)						

Tabel 43

LIMICOLA

O singură specie: *Limicola falcinellus* (Surda de mare).
Afară de caracteristicul său cioc cu două încovoituri, se vor mai avea în vedere și următoarele date: mandibula superioară e turtită, lățită, începând aproape de baza ciocului și prelungindu-

se tot lățită până la vârf. Lățimea părții turtite circa 3 mm. în partea cea mai dilatată. Tars aproape de lungimea medianului cu unghie. Cioc: 29 — 33 mm. Tars: 20 — 25 mm. Aripă: 100 — 111 mm.

Tabel 44

GALLINAGO. — LIMNOCRYPTES

TARS	Cel puțin 30 mm.	Aripă peste 120 m _m	O cărare deschisă longitudinal pe mijlocul capului	Cioc mai scurt decât dublul tarsului	Pântec alb pătat cu negricios	<i>Gallinago media</i> (Becațină dublă)
	Cioc mai scurt decât dublul tarsului, nedepășind 43 mm	Coadă conică cu rectricile mediane depășind pe celelalte	<i>Limnocyptes gallinula</i> (Becațina surdă)			

Tabel 45

CROCETHIA

O singură specie: *Crocethia alba* (Nisipar).
 Cu piciorul său *ne-palmat* și cu degetul dinapoi *lipsă*, nu poate fi confundată. Tars: 22 — 28 mm. Cioc: 23 — 26 mm.

Tabel 46
 PODICEPS

ARIPA	sub 115 m/m	Tars sue 36 m/m	Cioc dela comisuri la vârful mai scurt ca tars și deget intern	Fără oglindă albă netedă pe aripă	<i>P. ruficollis</i> (!) (Corcodel pitic)
	între 123 — 155 m/m	Tars între 38 — 45 m/m	Cioc dela comisuri la vârful sensibil mai scurt ca tars și deget intern	Oglindă albă pe aripă	Cioc ușor ridicat în sus la vârful și aproape unicolor <i>P. nigrocollis</i> (Corcodel cu gât negru) Cioc drept sau foarte ușor lăsat în jos și net bicolor <i>P. auritus</i> (!) (Corcodel urechiat)
	peste 155 m/m	Tars peste 50 mm.	Cioc dela comisuri la vârful în general cel puțin egal cu degetul intern	Cioc sensibil unicolor roșu sau roșietic, dela comisuri la vârful mai lung ca degetul intern Cioc galben la bază și negricios pe rest, niciodată cu roșu sau roșietic; dela comisuri la vârful cel mult egal cu degetul intern	Aripa cu două pete albe <i>P. cristatus</i> (Corcodel mare) Aripa cu o singură pată albă <i>P. griseigena</i> (Corcodel cu gât roșu)

Tabel 47

FULICA

O singură specie la noi: *Fulica atra* (Lișiță).
 Aspectul piciorului (vezi Tabel sintetic) e suficient pentru a identifica ușor această pasăre. Cioc drept, robust, mai scurt decât capul. Ciocul se prelungește pe frunte cu o placă largă albă sau alb-cenușiu. Colorit general: negru-ardezie ceva mai deschis dedesubt.

Tabel 48

PHALAROPUS

O singură specie identificată la noi: *Phalaropus lobatus* (Notatiță) (!)
 Piciorul e caracteristic: degetele sunt la bază palmate, apoi devin libere dar cu o membrană ondulată care le mărginește pe toată întinderea rămasă. Talie: 170 — 190 mm. Aripă: 102 — 115 mm. Tars: 18 — 20 mm. Cioc: 20 — 22 mm, subțire și ascuțit. (Vezi figura piciorului în Tabel sintetic).

(FINE)

RAPORT ORNITOLOGIC CU PROPUNERILE SECȚIEI ORNITOLOGICE A OFICIULUI VÂNĂTORILOR REGALE

de SILVIA SPIESS

Conducătoarea Secției Ornithologice a
Oficiului Vânătorilor Regale.

România, țara multor comori naturale, are și marea comoară a unei avifaune splendide și numeroase, de oarece pădurile și bălțile, precum și șesurile întinse, oferă atât condițiuni prielnice de trai, reproducere, cât și loc bun de popas în perioada de migrațiune, nenumăratelor stoluri de păsări care trec prin țara noastră, primăvara și toamna.

Faptul că și-au găsit refugiul la noi, multe specii de păsări părăsind celelalte țări europene, gonite de nouile progrese ale științei sau de pofta neînfrănată a pușcașilor, se datorește condițiilor primitive de comunicație cu care este înzestrată țara.

Nici noi nu rămânem însă în urmă, la noi de asemenea se distrug — prin tăerea pădurilor și secarea multor ținuturi de baltă precum și prin alte întocmiri economice — multe cuiburi și colonii de nidificație.

România a ridicat foarte mult în perioada post-belică contingentul de vânat cu păr, distrus în timpul războiului, iar acum ne incumbă nouă datoria de a păstra avifauna țării, ferind astfel în ramura aceasta, multe monumente ale naturii, de complect lor dispariție din Europa.

Toate statele din Europa au și organizat teritoriile de protecție a păsărilor și stațiuni ornitologice, din a căror bogată experiență, putem să luăm adeseori exemplu și a căror organizație o putem folosi și în țara noastră în limita potrivirii cu condițiunile băștinașe. (Așa ar fi spre exemplu admirabila organizație de protecție a păsărilor în Olanda).

Lucrul de căpetenie al stațiilor ornithologice este însă cercetarea și studiul păsărilor, dar în special a liniei lor de migrațiune, care în țara noastră, prezintă încă multe lacune din punct de vedere științific, cu toată cantitatea enormă de păsări care o populează.

În consecință, Oficiul vânătorilor regale a înființat o secțiune ornithologică, în urma diferitelor măsuri preliminare, secțiune care este în legătură cu toate centralele și capacitățile ornithologice internaționale, și care a făcut primii pași în domeniul științei, spre binele ornithologiei indigene.

Faptul că lucrările ei s'au întins și peste granițele teritoriilor regale, lucru ce trebuie să se întâmple în mod normal, se datorește Directorului vânătorilor Regale, Colonel Spiess, care vizitează de 24 de ani bălțile, fiind socotit ca primul, care a inelat cele mai multe păsări răpitoare.

De asemenea subsemnata conducătoare a secției ornithologice, de cele mai multe ori în tovarășia sa, precum și singură, am făcut excursiuni ornithologice în Delta Dunării.

În anul acesta am primit din diferite părți (stațiunile ornithologice Rossitten și Helgoland, vezi copiile anexa 1 și 2) rugămintea către Oficiul vânătorilor Regale să sprijinească prin concursul ei, conform modelului încercat din străinătate, studiul internațional al păsărilor.

Conform dorinței marelui Maestru al vânătorilor

Regale, d. Mocsonyi, subsemnata conducătoare a Secției Ornithologice, m'am hotărât să pun în aplicare proiectul de mult făcut, de a întrebuița materialul de studii pe care le-am făcut la cele două centrale mari, plecând în anul acesta pe coasta Mării Negre la un far spre a începe observațiile și înelările.

Lumina puternică a farului dela Tuzla, înalt de 63 m., șesul întins, care se termină pe malul mării cu o coastă abruptă, are un câmp vizual bun, precum și mărăcinișul care crește pe coasta aceasta și care s'ar preta eventual la instalarea prinziatoarelor de păsări, au fost motivele ce m'au determinat să fac încercarea la stațiunea aceasta.

Insula Șerpilor, propusă de mult de către Directorul Vânătorilor Regale, Spiess, insulă pe care conducătorul observatorului din Helgoland, d. dr. Rudolf Drost și-a făcut acum mulți ani studiile și unde a făcut inelări și Oficiul Vânătorilor Regale, era ocupată anul acesta de către d. dr. R. Călinescu și d. dr. Natorp-Polonia.

Am făcut deci, în afară de cele 16 zile petrecute la Tuzla, o călătorie la Pădurea Comorova, o călătorie la Mangalia, o călătorie la Constanța, Mamaia, Istriopolis, Jurilofca și înapoi la Tuzla, o călătorie la Constanța, Mamaia, Istriopolis, Jurilofca, Babadag, Tulcea (Ilgant), Vâlcov (Periprava, Pădurea Letea) și înapoi la Brăila (Dunărea veche, Canalul Filipoiul, Lacul Șerban și Măcin).

Trebuie relevat că pe baza intervenției noastre către Ministerul de Comunicații, Direcția Porturilor Maritime, d. Director Ing. Cotov mi-a pus, cu toată amabilitatea, la dispoziție o cameră la far, sprijinind în orice direcție munca mea, gentilește, pe care am găsit-o de altminteri la toate autoritățile.

Rezultatul observațiilor mele se poate vedea din jurnalul zilnic anexat. Cu toate că s'au fixat teze generale asupra migrațiunii în urma unor studii de ani îndelungați, vreau totuși să fac o mică recapitulare a datelor mai importante culese de mine.

Deși am stat singură la Tuzla, am supravegheat totuși trecerea păsărilor dimineața și după amiază până la apusul soarelui, atât pe uscat cât și pe apă, pe ambele țărmuri, iar seara supravegheam farul pentru a putea vedea și prinde, păsările atrase de lumină, iar păzitorii farului controlau noaptea la fiecare oră și jumătate, luminile.

Conform informațiilor culese dela șeful farului de acolo, au fost atrase de lumina farului, în special în unile Martie-Mai și Noiembrie-Decembrie ale anilor 1928 și 1929, o mare cantitate de păsări cântătoare, rândunici, potârniche, porumbei, diverse specii de becațe, rațe mari și mici, găște sălbatice, bufnițe, cocori, ba chiar berze, în vreme ce dropiile lovindu-se puternic de geamurile groase ale farului, le-au spart, iar urmele se pot vedea și astăzi.

Din anii arătați mai sus și până acum, n'ar mai fi venit păsări pe acolo, lucru care s'a adevărit și din timpul șederei mele acolo.

Noaptea erau în adevăr senine, cu clar de lună și nici ceața nu ținea prea mult, astfel că păsările călătoare se puteau orienta, trecând pe alături.

Pentru aceste motive n'am concentrat mai mult asupra observărilor de pe câmp.

În perioada de după iarnă, au bântuit aici mereu furtuni, (la 18 Aprilie — ziua sosirii mele — a fost prima zi frumoasă) așa că migrațiunea a fost foarte mult sdruncinată. Astfel s'a întâmplat, că la Sibiu am văzut la 30 Martie primele rândunici pe timp de ninsoare, iar la 17 Aprilie am văzut la Brașov stârți pe câmpii acoperite încă de zăpadă.

Că peste Marea Neagră treceau pasările cu toată furtuna ce bântuia, o dovedesc cadavrele păsărilor aruncate la țarm.

Am găsit pe țărmul dela Tuzla :

La 19 Aprilie 1931 : 1 buc. Porumbel (Felsentaube) — *Columba livia*.

La 28 Aprilie 1931 : 1 buc. Pescăruș de baltă — *Sterna hirundo hirundo* L.

La 29 Aprilie 1931 : 1 buc. Califar alb — *Tadorna tadorna* L.

1 buc. Huhurez de câmp — *Asio flameus flameus* Pont.

1 buc. Porumbel gulerat — *Columba palumbus* L.

1 buc. Porumbel sălbatec — *Columba oenas* L.

1 buc. Cioară neagră — *Corvus frugilegus* L.

3 buc. Ciocârlie de câmp — *Alauda arvensis* L.

La 1 Mai 1931 : 10 buc. Ciocârlii de câmp — *Alauda arvensis* L.

1 buc. Mierlă neagră — *Turdus merula merula* L.

1 buc. Porumbel gulerat — *Columba palumbus* L.

1 buc. Rață cărâitoare — *Anas querquedula* L.

1 buc. Cioară de câmp — *Corvus frugilegus* L.

2 buc. Corocdel cu gât negru — *Podiceps nigricollis* L.

3 buc. nerecunoscute.

La 2 Mai 1931 : 1 buc. Corocdel mare — *Podiceps cristatus* L.

La 3 Mai 1931 : 2 buc. Ciocârlii de câmp — *Alauda arvensis* L.

2 buc. Mierlă neagră — *Turdus merula merula* L.

1 buc. *Acanthis carduelis carduelis* L.

1 buc. Porumbel gulerat — *Columba palumbus* L.

1 buc. Rață sălbatică mare — *Anas platyrhynchos* L.

1 buc. Furtunar — *Puffinus puffinus yelkouan*, Acerbi.

Trebuie amintit că pasărea citată la urmă, *Puffinus puffinus Yelkouan* (Acerbi) este, conform afirmațiunilor lui Dombrowski din *Ornis Romaniae* abia al 6-lea exemplar confirmat de ornitologi la Constanța.

În timpul șederei mele la Tuzla, am putut observa prea puține păsări cântătoare în migrațiune, a căror linie de migrațiune pe uscat se vede că trece probabil prin ținuturi mai ferite.

Migrațiunea Rândunicilor (*Hirundo rustica* L.) a fost pe aci foarte intensă, ajungând la punctul culminat în fiecare zi între orele 10—11 (ora Europei centrale), iar de cele mai multe ori înceta după masă cu totul.

Deși Rândunicile, care cuibăresc aci la Tuzla, au sosit deja la 5 și 6 Aprilie, migrațiunea a durat tot timpul cât am stat acolo ; iar pentru că rândunicile par a fi sensibile la schimbările starilor atmosferice și nu migrează pe timp urât, la un moment dat migrațiunea s'a micșorat, ajungând la apogeu însă în ziua de 3 Mai.

La 29 Aprilie au sosit primii lăstuni de mal (*Ri-*

paria riparia L.) la cuiburile făcute prin râpele țărmului și din ziua aceea se puteau observa zilnic lăstuni de mal împreună cu rândunicile trecând în migrațiune.

La 28 Aprilie am văzut primul Lăstun mare (*Cypselus apus* L.), care se vede trecând de aci înainte izolat printre rândunici, deși la 6 Mai am văzut la Capul Dolojman asemenea păsări în număr foarte mare, la locurile lor de nidificație.

La 20 Aprilie am întâlnit aci prima cotobatură galbenă (*Motacilla flava flava* L.).

La 21 Aprilie este prima zi de migrație a cotobaturei albe (*Motacilla alba alba* L.).

La 1 Mai sosește primul sfrancioc mic (*Lanius minor* Gm.) și de aci înainte aceste pasări se puteau vedea mereu.

La 2 Mai sosește și primul sfrancioc roșu (*Lanius collurio* L.), însă nu se poate observa decât răzleț.

La 26 Aprilie văd primii Șorecari (*Circus*) în migrație.

Între 29 Aprilie și 3 Mai este cea mai intensivă perioadă de migrație a cormoranilor și stârcilor.

La 4 Mai, văd încă un cocor pe malul lacului Mangalia, un semn, că nu au pornit încă toți cocorii spre Nord.

Nenumăratele stoluri de *Fluenari* nu pot fi recunoscute din trecerea grăbită cu automobilul sau prin apropiere, fără rezultat și ar fi trebuit timp mai îndelungat pentru pază și vânarea lor spre a putea fi recunoscute.

În ce privește *Culicii de mare* (*Haematorus Ostralegus* L.) se zice că se pot vedea în număr mare în timpul iernei pe malul Mării Negre și am putut vedea și eu câțiva pe timpul cât am stat acolo. La 6 Mai am văzut ultimele 15 bucăți pe lacul Razelm.

Pescari negricioși mare (*Larus fuscus* L.) se găseau în număr relativ destul de mare pe Marea Neagră, însă păreau că migrează spre Nord, am observat totuși pe vreme furtunoasă la 30 Aprilie o înapoiere spre Sud a acestor păsări.

Corcodei de mare (*Podiceps cristatus* L.) și *Corcodei cu gât negru* (*Podiceps nigricollis* Brehm.) se puteau vedea totdeauna pe mare, iar până la 4 Mai, data plecării mele, pescuiau *Fundaci cu gușa neagră* (*Colymbus arcticus* L.) în fața farului.

Migrațiunea de primăvară se efectuează la Tuzla, peste apă, dealungul țărmului, ca și deasupra uscatului și anume *dela Sud spre Nord* (paralel cu malul) și numai câteva specii (vezi jurnalul) în special raritățile de stârți se îndreptau arareori în direcția N.E.

La Mangalia, Tuzla, Agigea și Mamaia am văzut Rândunicile trecând mereu spre Nord ; deasupra Razelmului treceau la 6 Mai puține spre Nord și câteva spre N.-E.

Migrațiunea berzelor trecuse, pe timpul cât am stat acolo și am văzut prea puține exemplare prin satele din împrejurimi. Nu pot lăsa neamintit, că linia de migrație a berzelor (din teritoriile spre E. de fluviul Weser se îndreaptă pe un front lat spre Nord în România, (La 2 Aprilie 1930 între Oltenița și Călărași peste balta Vărăști au trecut între orele 10—14, stoluri neîntrerupte de berze) pentru a se strecura prin trecătorile Carpaților spre Nord și N.-V.

Conform datelor furnizate de către preparatorul A. Rettig, acesta nu a putut observa niciodată pasajul de primăvară, de oarece berzele soseau în regiunea Tulcea, deodată „peste noapte“. Toamna însă aceste păsări vin din direcțiunea estică adunându-se cu miile în regiunea cuprinsă între Tulcea și Mal-

coci, Sarichioi și Hagighiol, pentru a porni în direcție certă spre Sud. Se pare că — în consecință — există și o linie de migrațiune din Rusia peste peninsula Balcanică.

Această observațiune este de asemenea o complectare a acelor făcute de mine, și anume, că abstracție făcând dela cele care *trec peste mare*, (vezi păsări aduse de apă și migrația pe Insula șerpilor) păsările în migrațiunea lor *peste uscat* sunt legate de *direcția țărmurilor*.

Regiunea Tuzla este aproape exclusiv loc de trecere.

Migrațiunea se efectuiază acolo aproape numai înainte de amiază.

Stârci și Cormoranii, pescăruși de baltă și fluierari treceau mai în totdeauna peste mare, în vreme ce *păsările mici*, în special *rîndunicile* și numeroși *șorecari* preferau uscatul.

De obicei zborul lor era atât de precipitat, încât abia le puteam prinde, privind contra soarelui, în câmpul vizual al binoculului.

Înălțimea obișnuită la care au trecut aceste păsări este în medie 100 m., cu excepția câtorva șorecari.

Rîndunicile treceau atingând aproape pământul (adeseori venea o rîndunică în avangarda stolului, făcea câteva curbe de parcă și-ar fi căutat hrana, apoi țâșnea înainte cu stolul ce-o ajunsese).

Stârcii cenușii (Ardea cinerea L.) se țineau de obicei la înălțimi variind între 50—60 m.

Stârcii albi mici (Ardea garzetta L.) zburau pe timp de ceață aproape de suprafața apei.

Pușinii stârci de noapte (Ncticorax ncticorax L.) pe care i-am văzut trecând la Tuzla, treceau la 20—50 m. de-asupra apei și căutau câteodată, zburând în cercuri, direcțiunea.

Cormorani Phalacrocorax carbo subcormoranus Brehm și Phalacrocorax pygmeus Pall) treceau adesea la 30—60 m. și de multe ori chiar la suprafața apei.

Pentru a complecta observațiunile mele de atunci, nu pot omite să arăt aci câteva cuvinte și despre ocrotirea păsărilor.

Hotărârile luate la Congresul internațional ornitologic 1930, în Amsterdam și publicate de mine, sunt :

1. Protecția Stârcului alb ;
2. Protecția Prepelitei ;
3. Ocrotirea Păsărilor răpitoare ;
4. Măsuri contra „Plăgei păcurei” (Öhlpest).

Voi discuta aceste puncte în măsura care ar interesa țara noastră.

În ceea ce privește punctul 1. suntem în plăcuta situație să constatăm un număr suficient de *stârci albi (Ardea alba L. și Ardea garzetta L.)* în regiunea locurilor sălbatice ale Dunărei, unde s'au refugiat din alte țări și au fost ocrotiți prin oprirea vânării lor timp de ani îndelungați.

Relev, lucru făcut în mod repetat, încercările de a înclădi singura colonie de stârci albi din Europa centrală, pe Plattensee (Ungaria), unde din 45 de pui inelați până în anul trecut, s'au și semnalat 22 bucăți, vânați, dar cu siguranță a fost distrus un procent cu mult mai mare.

Dacă deci, aceste păsări sperioase vor fi împușcate mereu atât în perioada migrațiunii și pe alocuri în afară de colonii (vezi un mic exemplu în jurnalul din 14 Mai), cu cât mai ușor se prezintă cazul când se vor ucide chiar în colonie.

Fulgii de stârci au o valoare totdeauna, deci nu trebuie să ne facem iluzia că în ținuturile de baltă, unde mai sunt și acuma bandiți, nu sunt și braco-

nierii stârcilor albi, care își fac nestingheriți meseria lor urită. La pescari putem găsi de multe ori, crose, ce se vând pe sub ascuns, chiar eu am fost martoră oculară, când la Techirghiol-Movila, tocmai în perioada când vânătoarea era oprită, un Lipovean a vândut crose proaspete în mod oficial pe plaje.

Din păcate a trebuit să aflu și eu, în 1929, că la o colonie de Stârci albi mici, cu un an înainte, într'o Duminică, o societate veselă de vânători venise acolo deschizând o canoadă asupra purtătorilor de crose, care zburau împrejurul cuiburilor. După informațiunile povestitorului — om de toată încrederea — vânătorii n'au putut găsi toate păsările, din pricina stufului des, au plecat însă totuși cu 30 de păsări albe acasă.

Mai cunosc un caz, când pescarii au tăiat tocmai desimea de stuf, unde se instalase colonia de stârci albi mari, pentru a face focul iarna, astfel încât colonia a fost complect distrusă, iar stârcii au plecat aiurea.

La drenajele multor ținuturi băltoase, prin instalațiuni costisitoare de diguri, neapărat că nu se poate împiedeca emigrarea păsărilor de apă. Eu cunosc o colonie de garzette în care s'au înmulțit perechile clocitoare simțitor, printr'o ocrotire rațională și o micșorare a contingentului de cormorani. Astăzi, prin secarea acelei regiuni de apă, a rămas și colonia aceea părăsită.

Acestea nu sunt decât câteva exemple, pe care nu le-am cules, decât din întâmplare, în timpul excursiunilor, dar am găsi, cercetând cu deamănuntul, o mulțime de asemenea fapte regretabile.

Datoria noastră deci se rezumă la : *Protecția și în primul rând în paza coloniilor existente.*

În privința ocrotirii prepelitei se găsește din Aprilie a. c. o comunicare din partea secției ornitologice al Oficiului Vânătorilor Regale, la Direcția Vânătoarei din Ministerul Agriculturii și Domeniilor.

Refertor la ocrotirea păsărilor răpitoare, în țara noastră este vorba în deosebi de Vulturi și Acvile.

Cât de curând pot dispărea într'o țară asemenea păsări, ne arată cunoscutul ornitolog danez Peter Skovgaard pe harta Danemarcei anexată (vezi anexa 3) *) din care se pot vedea toate cuiburile din țară, și din care nici unul nu mai este locuit. Trebuie amintit, cu ocazia aceasta, că contingentul de vulturi era atât de mare înainte, încât la 1895, vulturii vânați se vindeau cu prețul de 2 coroane pe piață.

Lucrul principal în România este să ne îngrijim în prima linie de cuiburile de vulturi existente și interzicerea tăierii arborilor pe care se găsesc asemenea cuiburi (vezi sfaturile anuale ale Oficiului Vânătorilor Regale) să rămână și de aci înainte în vigoare. Fac aluzie prin aceasta, la prescripțiunile silvice, în care se găsește un ordin formal, că toate tăierile să fie curățate de arbori, contrariu se prevăd pedepse. Rugăm de aceia Ministerul de Domenii, să clarifice în mod special chestiunea aceasta, lichidând acest mic compromis, în interesul monumentelor naturii, întrucât un vultur nu-și poate clădi atât de ușor un cuib, iar după Skovgaard, în Danemarca, o asemenea „Cetate” este locuită timp de 40 de ani, până când furtuna răstoarnă arborele.

Din păcate și progenitura vulturilor suferă de pe urma pericolelor de altă natură.

Când primăvara în Februarie-Martie, domnește un frig excesiv, atunci ouăle de vulturi îngheață, iar

*) Va apare în No. viitor N. R.)

perechea clocitoare părăsește cuibul, care va fi ocupat pe urmă de alte răpitoare cu pene, care clocesc mai târziu.

De repetate ori s'a putut observa că Șoimii (*Falco cerrug*, *cerrug Gray*) care sunt acei șoimi, pe care orientalii îi întrebuințau de predilecție la vânatoare, goneau din cuiburi vulturii codalbi (*Haliastur albi-cilla L.*) și acvilele imperiale (*Aquila heliaca heliaca Sav.*) și cloceau apoi în ele. Amintesc, că a fost găsit în Dobrogea, odată, un vultur codalb, femelă cu carotida sfâșiată și cu ouăle sparte sub copacul unde-și avea cuibul, în care-și depusese *Falco cerrug* ouăle sale roșii.

Din nenorocire, vedem și în țara noastră cuiburi de vulturi nelocuite, aflând adeseori că băeți de cio-bani s'au urcat la ele, din joacă, furând ouăle.

„Ouăle de vultur se pot întrebuința cu succes ca ouă de paști, de oarece coaja lor tare sparge toate celelalte ouă“.

„Dacă mănâncă cineva un ou de vultur, trăește 100 de ani“.

„Ghiarele puilor de vultur se pot întrebuința foarte practic pentru curățitul fluierelor“.

— Astfel auzi spunându-ți-se în asemenea ocaziuni.

Un lucru cert, dovedit, este că otrăvirea cu strichinina, făcută rău, a costat viața multor vulturi și acvile dar în special acvilei de munte (*Aquila crysaetus L.*).

Este deci un lucru evident, că trebuie să facem tot posibilul pentru a apăra aceste splendide păsări de la peire.

În ceea ce privește plaga păcurei (Öhlpest), în străinătate se face o propagandă întinsă pentru a scăpa păsările de pericolul acesta.

Faptul că se găsește și pe Marea Neagră atât de puțin navigată, ulei de mașini și petrol, adus de valuri dela Constanța, este dovedit prin faptul că ia 10 Aprilie a fost pescuit un porumbel (*Columba livia briss*), care trebuie să fi înnotat mai multă vreme în ulei, iar un Pescar negricios (*Larus fuscus L.*) care a trecut în zbor la 30 Aprilie pe la Tuzla, avea vârful aripelor și burta înegrită și penele lipite.

Se vorbește mult despre folosul pe care-l aduc păsările, dar în special despre stricăciuni, îndeobște când este în țară la noi vorba de „conurența“ pe care pelicanii și cormoranii o fac pescarilor.

Este greșită părerea care se emite pe alocuri, că un pelican omoară și distruge pe zi 40 kgr. pește, prin felul său de a pescui, bătând din aripi.

Această teorie face parte însă din domeniul fan-teziei, chiar numai dacă am socoti că greutatea totală a pelicanului este de 7—10 kgr. și că rația maximă care se dă unui pelican în grădinile zoologice, nu întrece 6 kgr. de pește pe zi. Chiar dacă această pasăre trăind în libertate, ar înghiți câteodată o cantitate mai mare, trebuie să ne gândim, că și pescarul cel mai dibaci are zile în care se înapoiază dela pescuit cu mâna goală.

Poate să fie just, că pelicanul produce în timpul depunerii icrelor o oarecare neliniștire a acestei operațiuni, nu trebuie să uităm însă, că balta noastră nu este un bazin mic de crap construit de noi, în care numărăm fiecare pește, ci că putem plăti fără grije Naturei acest mic tribut pe care pelicanii și-l scot din apele Dunării.

Chiar dacă am văzut într-o zi (vezi jurnalul 6 Mai 1931) 66 de pelicani la un loc, înotând pe lacul Razelm, nu putem conchide cu toate acestea la abundența acelor păsări, de oarece pelicanul zboară foar-

te bine și vine din depărtări mari pe suprafața limpede a lacului acesta.

Este dubios dacă vânatoarea exercitată cu arma de glonț poate fi în detrimentul contingentului pelicanilor, aceste păsări atât de sperioase; adevăratul motiv al diminuării lor este distrugerea coloniilor de către pescari.

S'a întâmplat chiar că pelicanii, a căror cuiburi au fost distruse, au ouat — în disperare de cauză — în nisipurile dela portița lacului Razelm, unde le-au și clocit.

Știm de altfel cu toții din experiență, cât de rar mai putem găsi astăzi colonii de pelicani, iar colonelului Spiess nu i-a reușit decât de două ori să descopere cuiburile și să ineleze acești puișori rari.

Așa dar, poate că a bătut ceasul cel din urmă, când va trebui să se pună în sfârșit stavilă acestui vandalism.

Dacă s'ar întâmpla ca păsările, prin mulțimea lor numerică să aducă pagube acolo pe malurile Dunărei, vânătorii români și cei din străinătate ar saluta cu bucurie inițiativa care s'ar lua să li se elibereze permise de vânare cu bucata, pentru-ca apoi, să fie conduși la vânatoare de oameni competenți și cinstiți, iar sumele care ar proveni din taxă ar aduce un mic venit pentru organele de pază ale naturei.

Neapărat și în primul rând în fața ochilor noștri trebuie să se întindă totdeauna cărarea de aur mijlocie. (Fără excese în ambele cazuri).

Cormoranul este în România, una din cele mai obișnuite păsări de baltă, iar acolo unde are colonii de mii de cuiburi, devine incontestabil un neajuns important pentru pescuit. Chiar și acolo unde găsim colonii de stărți, cormoranii fac stricăciuni, de oarece cu o obrăznicie nemai pomenită ocupă cuiburile făcute, gonind din locul lor celelalte păsări. Vânarea cormoranilor se impune deci totdeauna.

Nu este necesar însă să se distrugă o colonie întregă (vezi jurnalul 5 Mai 1931) după cum se distruge în fiecare an punând foc stufului din baltă, colonii de nidificație ale tuturor și ale celor mai rare specii de păsări.

Cred că o propagandă convingătoare și consecventă, ar putea reduce ușor această stare rea a lucrurilor.

De asemenea ar fi necesară și o propagandă instructivă pentru înelări, de oarece aflăm în cursul excursiunilor noastre că ici și colo se vânează păsări inelate, însă vânătorii nu știu ce să facă cu inelele (vezi și la ultima călătorie jurnal 18 Aprilie și 14 Mai 1931).

Principalul lucru în activitatea ornithologică a țării noastre, este pentru început, după cum am mai arătat, cercetările pentru stabilirea liniilor de migrație și pentru protecția păsărilor.

La aceasta se adaugă natural, observațiunile și cercetările complementare de orice natură, pe care le putem scoate în mare măsură din belșugul avifaunei noastre.

Oficiul Vânătorilor Regale face neconținut sfârșiri prin secțiunea sa ornithologică în sensul acesta, pentru a ajunge la țelurile propuse, la care ar trebui să se alătore și factorii conducători ai statului, iar Ministerul de Agricultură să găsească căi și mijloace atât constructive cât și pecuniare spre a ajuta la clădirea operei începute de noi de mai mulți ani.

Rețeaua de observatori benevoli organizată de Oficiul Vânătorilor Regale, ar trebui mărită și în afară de asta să se înființeze și observatoare fixe primăvara și toamna, iar concomitent să se organizeze un serviciu de pază al păsărilor.

În Ungaria, înainte de război, a contribuit la observațiunile ornithologice, întregul corp al învățătorilor, cred însă că acestora le incumbă în primul rând datoria, să infiltreze tineretului din școală mai multă dragoste pentru Natură, a ocrotirii ei și a păsărilor.

Poate că ajutorul pecuniar pe care să-l dea statul acestei opere, s'ar putea aduna prin timbre pentru ocrotirea păsărilor, de 5—10 lei, care să se aplice la permisele de vânatoare în toată țara.

Sperăm că încercările în domeniul ornithologiei nu vor rămâne numai începuturi și că ne vom ajunge

țelul, cu puțină bunăvoință, și o conlucrare din tot sufletul.

Trebue să ne fie în totdeauna un dreptar al activității noastre, faptul că România este înzestrată cu o avifaună bogată, care constituie un bun pe care avem datoria să-l recunoaștem și să-l păstrăm.

N. R. În cursul acestui articol a fost vorba de un jurnal ornitologic pe care autoarea l-a publicat în coloanele acestei reviste. Deasemenea s'a vorăit de o hartă din Danemarca și de alta a liniilor de migrație din țara noastră; aceste hărți vor fi publicate într'unul din numerele viitoare ale Revistei, împreună cu alte lucrări de o necontestată valoare.

INSTANTANEU VÂNĂTORESC

de G. LECCA

În anul acela, iarna începuse de vreme de tot, așa că pe la Sf. Dumitru câmpul se găsea acoperit complet cu un strat gros de zăpadă. Au urmat ele și zile mai călduroase pe urmă, dar care nu au fost în stare să topească decât o mică parte din ea. Peste aceasta, după vre-o câteva zile, s'a mai așternut un alt strat, tot pe atât de gros, care și el a pătimit de pe urma unui vânt căldușor dinspre sud, care a suflat timp de două zile neîntrerupt, dar care n'a izbutit să-l dovedească, ci numai să-l moaie puțin, ca pe urmă pe o noapte de ger, să înghețe definitiv. Și, culmea, cam în preajma sărbătorilor Crăciunului, se puse pe nins din nou, așternând peste cele două straturi vechi, de zăpadă, pe al treilea — proaspăt și puhav.

Din cauza aceasta, mersul pe zăpadă devenise foarte anevoios, căci pe când piciorul se înfunda fără grijă în pulberea fină și proaspătă, deodată dispărea aproape în întregime în straturile vechi, care cedau, scârțâind strașnic sub greutatea omului. Așa că dacă ai fi dat din drumul bătut alătura, sigur că te-ai fi înfundat până la brâu.

Tot din această pricină nici la vânatoare nu mă puteam duce, căci în pădure era și mai greu de mers decât afară la câmp, că aci zăpada era și mai trădătoare.

Să stai iarna la țară și să nu te poți duce la vânatoare, găsesc că e cea mai mare pedeapsă pentru un vânător. Am răbdat eu cât am răbdat până a patra zi după Crăciun, când m'am hotărât cu orice preț să fac o goană.

În ziua aceia de dimineață se adunaseră în ograda curții vre-o 20 de gonași și vreo 10 pușcași. Oamenii voinici, unul și unul. Ii cunoșteam pe fiecare, mai ales că ani de-arândul cutreerasem cu ei toate pădurile de prin prejuri, așa că deprinseseră meșteșugul în căutarea vânatului, cum nu se poate mai bine.

„Bună dimineața voinicilor ! îi întâmpin eu, când am eșit afară. „Sărutăm mâinile !“ răspunseră cu toții. — Ei, ce ziceți voi? îi întreb eu: Oare vom putea noi răzbi până în pădurea Târziilor ? Iraa, doar nu suntem femei, cucoane ! ce dracu ! parcă-i așa de parte, ia o palmă de loc (în realitate erau 4 klm.).

Mi-a făcut mare plăcere această hotărâre voinicească a lor, dându-mi și mie în același timp curaj, căci și eu trebuia să fac această distanță pe jos, odată cu ei, căci călare sau cu sania ar fi fost peste putință de mers, întrucât orice urmă de drum în direcția aceia dispăruse cu totul, aproape dela a doua zăpadă,

asa că trebuia să apucăm de-adreptul peste dealuri.

Înșirați unul după altul, în convoi, am eșit pe poanta curții apucând în spre Nord. Oamenii înotau până în brâu prin zăpadă, poticnindu-se și căzând în brânci unii peste alții. Trebuia să fim foarte atenți și să călcăm exact în urmele făcute de cel dinaintea noastră. După fiecare sută de metri, cel din cap rămânea în coadă, — rându-se cu toții așa tot timpul mersului. Soarele era drept la amiază când extenuați și asudați leoarcă am ajuns la poalele pădurii Târzii.

După puțină odihnă am mai mers așa ca un klm. pe un colnic prin pădure, până ce am dat peste urma unui mare mistreț, scoborâtă într'o vale. Imediat am luat dispoziții ca gonașii să se ducă să înconjure porțiunea de pădure în care credeam noi că s'ar afla el aciuat și să aducă balaca în s're noi, care trebuia să ocupăm, pe o muche de deal, o linie de front ca de 300 metri mai bine... Gonașii trebuiau și ei să se înșire rar, cam la 30 metri unul de altul și să înainteze încet spre noi, fără larmă, ci numai să fluere din când în când, lovind cu bețele în copacii înghețați.

Înainte de a ajunge oamenii la locul de unde trebuiau să prindă a se înșira, noi vânătorii ne ocupasem locurile noastre de pândă fiind fiecare bine ascuns.

Bucuros fiind de acest timp de odihnă, așezat pe scăunelul meu de vânatoare și conform obiceiului oricărui vânător, am prins a lua cunoștință, cât putea cuprindea ochiul, de tot ce mă înconjura.

Soarele sclipia de-ți lua ochii. Copacii cu chidia groasă pe ei, păreau îmbrăcați în veștmânt de dantellă albă bătută în diamante.

Ramurile lor, de greutate, se plecaseră până la pământ, sau împreunate cu ale altor copaci, formau fel de fel de figuri, pe care le luai drept castele sau palate de cristal. Cu aceasta pădurea luase un aspect feeric.

O liniște impresionantă domnea peste tot, nu sufla nici un pic de vânt, nu vedeam mișcând sau sburând nici măcar o păsărică de acelea, care de obicei își petrec existența în codru și care par a fi în elementul lor iarna, așa le vezi de vesele și neastâmpărate, sărind din creangă în creangă sau lipite de scoarța copacilor când cu capul în sus când în jos, se suie și se scoboară continuu, sau se fugăresc între ele, dându-ți impresia unor ființe fericite.

După aproape un ceas de așteptare, din locul de unde eram, încep a auzi ca prin vis, de foarte de-

parte, zgomotul ce ni-l trimitea pădurea, provocat de scârțâitul zăpezii produs de picioarele oamenilor în mers.

La acest semnal imediat s'a lăsat o pânză groasă înaintea poeziei și acum, atent și cu nervii încordați, cu privirile cercetătoare și cu arma ținută gata de a fi pusă la umăr într-o clipă, îmi auziam singur bătăile inimei... Așteptarea ne-a fost însă în zadar, de oarece nici o vietate nu s'a arătat înaintea vânătorilor.

Am lăsat apoi oamenii să se odihnească bine, vroind să mai fac o singură bătaie până în seară unde cu toții eram de părere, că acolo musai trebuie să găsim vânat.

Se făcuse orele 3—3 jum., când vânătorii și-au ocupat nouile posturi de pândă. Soarele perise și nouri plumburii de ninsoare umpleau cerul. Și nu mult după aceasta, începuse, încet și liniștit să cadă desupra noastră fulgi grei de cristal care în căderea lor puneau oarecum o eleganță sau mai bine zis un fel de cochetărie până să se așeze pe pământ.

Pădurea își schimbase cu totul aspectul. Nu mai vedeai acum palatele de cristal și nici dantelele albe bătute în diamante cu care erau investmântați copacii pe timpul când soarele sclipia.

Ascuns după un copac bătrân, căzusem în reverie, căci și acest tablou mă impresionase. Regretam mult lipsa acelor doi corbi solitari cari de ani de zile îi știam pe locurile acestea și care în totdeauna în fiecare zi asupra serei, desemnau pe cer cercurile lor urmate de croncânitul lor obișnuit. Ar fi complectat de minune tabloul...

Văzând însă că acuși trebuie să însereze și la gândul că nici în bătaia aceasta nu vom găsi nimic și că ne vom întoarce acasă fără să fi tras cineva din noi vre-un foc de pușcă, mă cuprinsese ciuda. Când, după un timp lung de așteptare, de încordată atenție, mi s'a părut, par'că ași vedea ceva mișcând printre copaci, mai mult așa ca o umbră.

Inchipuire sau realitate? mă întrebam eu. Răspunsul a fost, ca peste puțin timp să văd un animal lung care par'că s'ar fi târît mai mult pe burtă, în mers, foarte încet și atent, se îndrepta spre mine.

Răsuflarea mi se oprise, cu ochii pironiți în el, simțeam că începusem a tremura, nu de frig, nici de frică, ci de emoție. Ce dihanie să fi fost aceia? N'ași fi putut-o spune atuncea. Dar când s'a apropiat ca la 40 de metri de mine, aerul proaspăt aducându-i miros de om, s'a oprit, și de odată s'a ridicat pe picioare și atunci am putut constata, că am înaintea mea, un splendid motan sălbatec de o mărime neobișnuită.

Cu capul în sus, cu trupul întins, cambrat pe niște picioare groase, cu blana surie-vânăată, brăzdată cu dungii late, negre, regulate, care începând dela gât se prelungeau până la vârful cozii, care avea mișcări convulsive într-o parte și într'alta. Aceasta înseamnă că fiara e gata de atac, asupra intrusului care i-a călca împărăția și de a cărui prezență era sigur, dar pe care nu-l vedea. Ochii lui rotunzi și mari sticleau fioroși în penumbra serei. Totul denota în acest frumos animal mândrie și majestate care m'a făcut să-l asemăn întocmai tigrului (mai mic bineînțeles, dar rudă deaproape cu el, fiind felini amândoi).

Ce n'aș fi dat în acel moment, ca în loc de pușcă să fi avut un aparat fotografic... Din nenorocire însă am avut pușca și cu un singur foc tras la cap l'am culcat la pământ sau mai degrabă l'am asasinat.

Sărmane Motan! Tu, regele mâțelor sălbatece, pe o așa vreme, tu, în loc să stai liniștit în gaura ta, ai plecat, așa, în desară la întâlnirea pe care ți-a dat o domnișoară, pe care și noi am auzit-o miorlăind gros de vre-o două ori, hât departe în spatele nostru. Ei vezi ce ai pățit? Iaca unde te duc femeile!...

Blana ta voiu păstra-o ca amintire, căci frumos mai erai, măi motane!

FUGA DIN FAȚA TIGRULUI*)

Capitol din „L'homme et le mystère en Asie”, de Ferdinand. Ossendowski.
în românește de GH. CAPRIȚA

Am văzut și alți vânători. Aceștia nu se serveau de cât rareori de puști, preferând să întrebuițeze alte metode. Ei prind în general zibelinele, jderii, dihorii cu ajutorul unei simple plăși sau capcane, lucru care dovedește că au o aprofundată cunoștință a obiceiurilor acestor animale. Vânătoarea are loc numai în timpul iernei când se poate ușor găsi urma pe zăpadă.

Urmărind dărele, vânătorii ajung să descopere adăpostul zibelinelor sau jderilor în trunchiurile arborilor găunoși. Un câine de vânătoare, numit chowchow din cauza urechilor ascuțite și limbei negre din care cauză se aseamănă lupului, latră și sgârie trunchiul arborelui. Neliniștită și curioasă, zibelinea iese îndată pe o creangă să studieze situația. Atunci chinezii dărimă dejur împrejuri arborii pe care ar putea sări victima. Trunchiul este înconjurat cu plase întinse pe țărushi înfipti în pământ și bătaia începe. Chinezii caută să înspăimânte animalul lovind cu securea trunchiul, scoțând strigăte, aruncând cu bucăți de coaje și pietre.

Zibelinea se ridică în vârful copacului, însă îngrozită de zgomot revine la locul ei pentru ca să-l părăsească din nou. Jocul acesta continuă câtva timp până în momentul când animalul disperat aleargă pe

o creangă sau de-alungul trunchiului pentru a sări pe pământ să scape, se prinde însă în plășile cari cad pe ea și permit vânătorilor să-i dea lovitura de grație.

Cursele sunt foarte simple: Zibelinea căreia nu-i place să se vâre în zăpadă, încearcă totdeauna să se tânască de-alungul crengilor, pe trunchiurile arborilor căzuți sau pe stânci. Cunosând obiceiurile ei vânătorii pun pe aceste locuri o capcană susținută la un capăt de o vergea subțire, acoperită cu pietre grele. Zibelinea alergând de-alungul arborelui căzut și întâlnind obstacolul, în loc să sară în zăpadă, încearcă a-și face o trecătoare, împinge vergeaua și face capcana să cadă. Jderii și dihorii sunt prinși la fel, numai că e nevoie de o momeală care e în general o pasăre vie.

Cerbii lopătari și elanii pot fi prinși toamna în poeni unde se pune sare pentru a-i atrage.

Vânătorii aleg în pădure o pajiște destul de mare unde ei ard iarba și tufișurile și unde în tot timpul

*) Deși titlul capitolului vorbește despre tigrul, începutul lui, vorbește de metode de vânătoare vechi din Asia, metode care deși nu sunt practicate nicăieri în Europa și nici nu intră în subiect, le redăm spre documentare.

verii răspândesc sare astfel încât animalele se obișnuiesc să vină acolo.

Când vânatul s'a obișnuit în acest ținut, el va reveni deseori; toamna se sapă gropi mari, se acoperă cu ramuri pe care se aruncă pământ amestecat cu sare. Cerbul sau elanul cade în fundul gropii unde vânătorii îl pot omorî ușor. Prințul brun al pădurii, ursul, se prinde de asemeni în aceste gropi unde e atras cu cadavre de animale, înțepându-se în cădere, în țărushi ascușiți. Lucru ciudat „tigrul” mai bănuitor dă târcoale împrejur și reușește totdeauna să descopere viclesugul dușmanului său, omul, și să se întoarcă înapoi dela ispită și pericol. Chinezii îl vânează cu pușca și îl caută cu plăcere, căci doctorii chinezi plătesc scump inima și ficatul tigrului, și shamanii diferitelor triburi cari trăesc în pădure cumpără de-asemeni pe un preț mare ghiarele și dinții acestui stăpân al taigiei, din cari fac talismane.

Vizitând odată depozitele de lignit de-alungul lui Mai Ho, am întâlnit un grup de vânători ruși. Erau doi și aveau doi câini bine dresați. Eu am sosit la începutul unei expediții care era proiectată pentru urmărirea unui tigru, descoperit prin numeroasele urme lăsate de el în pădurea vecină.

— Aceasta trebuie să fie o fiară viguroasă și îndrăzneată — îmi zise unul din vânători, — căci noaptea trecută a sărit pe de-asupra gardului care înconjură o casă de cazaci, a apucat o vacă și a fugit cu prada, sărind pe de-asupra gardului de pari. Era evident că vaca alunecase din spatele tigrului și recăzuse pe gard, extremitățile scândurilor purtau bucăți de piele și păr; dar tigrul își țara mai departe prada.

Aceasta se petrecuse cu o săptămână înainte. Tigru dispăruse dar revenise acum. Alaltăeri a răpit doi câini.

Cu ajutorul lui Dumnezeu, ne vom duce mâine să-l omorîm.

Văzând pușca mea „Henel” care purta o lunetă și „Mauser”-ul de calibru mare în tocul său de lemn, mă invită să-i întovărășesc.

Acceptai și plecai cu ei a doua zi dimineața în zorii zilei. Era toamna și pădurea se înfățișa în culori roșii și aurii ca într'o haină de sărbătoare.

Noi urmarăm o potecă printre desișuri, cari creșteau pe pământul umed. De-odată câinii se opriră adormecând și ciulind urechile. Văzui tovarășii mei privind în jurul lor, cu degetul pe pică, dar câinii se liniștiră și intrară în pădure. După câteva minute se opriră din nou și cu nasul lipit de pământ păreau statui pietrificate. Vânătorii examinară terenul și găsiră imediat culcușul fiarei.

Iarba era culcată și văzui o cracă de arbore care purta urmele ghiarelor sale puternice.

Câinii înaintau cu precauție și pe urmă se opriră din nou. Atunci văzui pe pământ urma adâncă a unei labe de tigru cu întipărituri distincte și proaspete ale ghiarelor.

— Nu trebuie să fie departe — murmură unul dintre vânători. Cei doi ruși nu încetau să privească nervos în toate direcțiile.

Înțelesei mai târziu că un tigru când descoperă că este urmărit, ocolește vânătorul și-l atacă din spate. Atitudinea celor doi oameni mă făcu să-mi pierd sângele rece.

Erau tineri și fără experiență și regretam în mod sincer că i-am întovărășit.

Deodată, din iarba deasă se auzi urlat de câine, pe urmă sosisă amândoi cu coada între picioare, tremurând speriați și se apropiară de noi cu ochii înspăimântați. Tovarășii mei au scăpat fugind strigân-

du-mi să-i urmez. Cu foarte mare greutate am reușit să mai stau câteva secunde, ca pe urmă — fie ca timpul să steargă această amintire — pe legea mea, i-am ajuns cu toată viteza.

Fără răsuflare, după această cursă, încetinarăm. Mersul și continuarm drumul în liniște. Câinii însă înțelegeau gravitatea situației și ne urmau cu capul plecat.

— „Un tigru e de-ajuns, murmură unul dintre vânători și acolo erau doi”.

— „De unde știi d-ta că erau doi”, întrebai eu cu vocea iritată.

— „N'ați văzut două urme de tigri — întrebă el — trebuie să fie doi aproape de tot”.

— „Spaima v'a făcut să vedeți dublu, — îi strigai.

— „Dacă cineva întâlnește doi demoni de acest fel, într'adevăr vede dublu” — răspunse el.

— Noi n'am văzut dublu, d-le, căci cu siguranță au fost doi. Erau la pândă printre tufișuri și cum câinii nici n'au lătrat cel puțin, ci s'au înapoiat în goană, înseamnă că tigrii înaintau asupra lor, cu siguranță din două părți.

Eram pe punctul să-mi bat joc de el, dar mi-am amintit de preria acoperită cu ierburii îngălbenite, semănată de grupuri de stejari aurii, de liniștea luguibră întreruptă de urlatul de spaimă a câinilor, de sentimentul pericolului amenințator care ne coplișea, de acele urme ale stăpânului pădurei, largi ca farfuriile, cu întipăriturile ghiarelor enorme. Mi-am amintit de toate acestea și am tăcut.

Multă vreme în urmă mi-a fost rușine, când mi-aduceam aminte de aventura aceasta; dar mai târziu m-am consolată puțin, când un vânător bine cunoscut, profesorul N. I. Kartaszof, directorul Institutului Polytechnic din Tomsk, îmi mărturisă că și el fugise din fața unui tigru.

Mi s'a spus adese-ori că vânătoarea aceasta printre stușișurile dese, unde este foarte greu să vezi înaintea ta, și de unde tigrul are în totdeauna avantajul atacului, înspăimântă de multe ori chiar pe cei mai curajoși.

Membrii Soc. Diana, București, au vânat în pădurea Vârăști, într'o singură zi 286 de iepuri și 7 vulpi în afară de terenurile rezervă care nu au fost bătute.

COMUNICĂRI ȘI PUBLICAȚIUNI

Știința vânătoarei, ca ramură a zoologiei aplicate

Conferința ținută de D-l Prof. Wilh. Hoffer din Gratz-Austria în seara zilei de 30 Oct. 1931 la Fundația Carol.

În fața unui public vânătoresc distins, eruditul Profesor și cunoscutul vânător D-l Wilhelm Hoffer a ținut o conferință foarte interesantă, urmată de proiecțiuni.

Din cele ce vor urma, se poate vedea cât de entuziasmat a fost oaspele nostru.

Ne va fi ertat dacă nu vom reda deocamdată, decât un rezumat al acestei conferințe, urmând a reproduce în No. viitor al Revistei textul mai amplu, foarte instructiv al ei.

Introducerea la conferință este citită în traducere românească și în care D-l Prof. Hoffer spune următoarele :

Doamnelor și Domnilor,

Încă de pe timpul când eram copil mic, entuziasmat de vânătoare, citeam cu obrăzorii îmbujorați de emoție, descrierile vânătorilor din minunatele și binecuvântatele ținuturi ale țării voastre, nutrind din tot sufletul dorința, ca odată și odată să pot vedea și eu cu proprii mei ochi, aceste teritorii fericite și să le străbat vânaud, ca vânător adevărat.

Acum când o fantezie a soartei a vrut să mă consacrez științei vânătoarești, această veche dorință a copilăriei mele s'a reaprins, mai ales fiindcă mă interesa în mod deosebit, reintocmirea exemplară a organizației Dv. în materie de vânătoare. Această dorință s'a împlinit în sfârșit, prin binevoitoarea și amabila intervențiune a D-lui Inspector General de vânătoare G. Nedici.

Ceiaș am văzut și am întâmpinat aci în țara voastră, lasă în umbră toate așteptările mele, care — trebuie să recunosc — nu erau prea modeste. Suma acestor impresii este atât de covârșitoare, încât îmi va trebui un timp oarecare pentru coordonarea și clararea lor. până 'mi va fi posibil să vorbesc despre ele. Vă rog însă să fiți convinși, că voi face tot ce'mi va sta în putință, spre a zugrăvi acolo unde trebuie, și cum se cuvine, frumusețea țării voastre, amabilitatea și ospitalitatea locuitorilor ei. Simt ca o necesitate isvorâtă din inimă, de a vă exprima cu această ocazie Dv. tuturor, și în special D-lui Consilier Nedici, mulțumirile mele cele mai sincere și afectuoase.

Vă felicit prea onorații mei Domni, cu toată sinceritatea și din toată inima, pentru inepuizabilele comori vânătoarești ce posedăți, vă mai felicit și vă exprim admirația mea, pentru faptul că ați reușit a vă crea o organizațiune vânătoarească pentru ocrotirea și păstrarea acestor comori, organizație exemplară, ce poate fi luată de model, de toată lumea. Vă mai felicit în fine, și în primul rând, că trebuirile voastre cinegetice, au un sprijin atât de puternic și competent, în prea respectata persoană a Majestății Sale Regelui vostru. Vă rog deci, să-i urați împreună cu mine, cel mai afectuos salut vânătoresc. Trăiască M. S. Regele Carol II al României. (Ovații și aplauze).

Încep acum conferința mea de specialitate, și vă rog să mă iertați că nu o țin în limba Dv. maternă, care este foarte frumoasă, dar și foarte greu de învățat.

După această introducere D-l W. Hoffer dezvoltă conferința sa în limba germană, care s'ar reduce la două mari chestiuni de principiu. Prima chestiune tratează despre vânătoare ca factor economic și ajunge la concluzia că nu-și va putea atinge în mod absolut acest țel, decât dacă vânătoarea va fi bazată pe știință.

Partea a doua dezvoltă prin diferite exemple, faptul că știința vânătoarei este menită să rezolve probleme importante de morfologie, fiziologie, oecologie și filogenie.

Au urmat proiecțiuni care reprezentau diferitele stadii de creștere a cornelor de cerbi și căpriori, deasemenea și un mod demonstrativ de cunoașterea vârstei căprioarelor după dinți.

D. prof. W. Hoffer încheie conferința cu un apel către vânătorii români în care le cere să păstreze pentru Europa și pentru știință, vânatul mare din România, singurul loc unde se mai găsește în primitiva lui majestate și putere. Arată apoi că timpul scurt cât a fost oaspele țării noastre, a fost suficient s'o cunoască și s'o iubească. Spune că a constatat cu mare admirație excelența noastră organizație vânătoarească, admirând în special Muzeul de vânătoare, singurul în felul său din întreaga lume. Constată apoi cu mare bucurie și sinceră mulțumire, că a fost primit pretutindeni foarte bine.

Aduce tuturor cele mai calde mulțumiri, asigurându-ne de cele mai duioase amintiri ce va păstra, laudând cât va putea mai bine, frumoasa noastră țară.

După conferință d. profesor Hoffer a fost prezentat celor prezenți cu care s'a întrefinut câțeva vreme, apoi și-a luat rămas bun dela vânătorii noștri.

D. profesor Hoffer a plecat din București în ziua de 31 Oct., pentru a ține o altă conferință la Belgrad.

O instituție bună

Deoarece în „Revista“ se scrie foarte mult despre neajunsuri precum și despre planuri și propuneri referitoare la vânătoare, cred că-i necesar să refer cu această ocaziune, și despre o muncă pozitivă.

Supravegherea defectuoasă a teritoriilor, de vânătoare, ce se simte prin toată țara, a făcut ca în județul Târnava-Mare, în urma propunerii inspectorului județean de vânătoare, să se ia măsuri din partea asociațiilor vânătoarești și a arendașilor cu scopul de a angaja și a susține, în comun, organe pentru ocrotirea vânătoarească. După modelul „vânătorilor publici“ (Landjäger) cari funcționează în Germania, întrunirea acestor asociațiuni și arendași a luat hotărârea să se angajneze, cu cheltuiala de Lei 80,000. — anual, în mod provizoriu, un „paznic județean“. Acest paznic județean de vânătoare s'a pus la dispoziția inspectorului județean de vânătoare spre a se întrebuiți în serviciul ocrotirii vânătoarești. Aceasta eră o jertfă mare, mai cu seamă dacă se ia în considerare faptul că asociațiunile și arendașii aceștia, afară de aceasta, mai plătesc o sumă foarte mare de arendă și că cheltuesc în total suma de Lei 360,000. — pentru paznicii particulari ai teritoriilor.

Cu toate acestea, suma necesară s'a strâns repede, plătindu-se câte 44 bani pentru hectarul teritoriului luat în arendă. La concursul publicat, s'au prezentat 34 de aspiranți, dintre cari comisiunea instituită a ales pe un subofițer ieșit din serviciu, cu numele Gheorghe Schunn. Acesta a început activitatea sa la 1 Mai 1928. chiar în ziua dintâiu a izbutit să denunțe 25 de proprietari, ai căror câini de curte alergau liber pe câmp. Iar în prima lună, aceste denunțări s'au înmulțit într'atâta, încât ne-am văzut nevoiți a procura imprimate speciale, pentru ca munca paznicului județean să poată fi ușurată. Până la 1 Ianuarie 1929 el a denunțat judecătoriei mai mult de 1400 contravențiuni. Mai rămăsese un avantaj, anume că mulți proprietari făceau încercarea de a înșelă pe paznicul județean indicându-i numele false: acest rău a fost însă înlăturat, astfel că fiecare comună s'a obligat a pune la dispoziția paznicului județean câte un jurat priceput, cu care să viziteze ținutul. Afară de aceasta, procesele verbale luate de paznicul județean controlându-se de către notarul comunal, erorile eventuale au fost îndreptate, iar declarațiunile date de către contravenienți s'au anexat dosarului judiciar.

Pedepsirea delictelor prin judecătorie, în general, se face destul de repede și conform conscripțiunii legii, însă pedepsele date „Lei 50. — 200.“ — se par a fi mici în comparație cu osteneala ce se ivește prin acest procedeu.

Un mare avantaj mai trebuie înlăturat: descoperitorului delictului de vânătoare i se cuvine, conform Art. 92 al Legii p. v., jumătatea pedepsei date. Lichidarea însă la judecătoriile de ocol din județul Târnava-Mare „precum aflăm, cf. dispozițiilor Ministerului de justiție“ se face astfel că cei pedepsiți plătesc deocamdată suma întreagă la percepția de stat în favoarea „Fondului vânatului“. Până acuma nici paznicul județean nici jandarmi n'au putut lua în primire jumătatea sumei de pedeapsă, ce li se cuvine ca unor descoperitori, conform Legii. Rapoartele, intervențiunile personale și petițiile făcute la Onor. Minister au rămas până astăzi fără succes. De aceea și cu această ocaziune rugăm Direcțiunea de vânătoare în mod public, să binevoiască a forța înlăturarea acestei stări ilegale și a căută ca descoperitorilor legali să li se plătească jumătatea sumei de pedeapsă din partea judecătoriei respective sau a receptorului, imediat după vărsarea sumei de pedeapsă.

Efectul supravegherii regulate a districtului se arată clar, scăzându-se contravențiunile, cari după 3-4 săptămâni s'au redus la un minimum.

Munca paznicului județean, însă, nu s'a restrâns numai la constatarea delictelor vânătoarești. Paznicul județean a sprijinit deosebite societăți de vânătoare și la înființarea țărcurilor de sare și nutreț, la otrăvirea lupilor, la pregătirea și finerea hăituielilor de lupi etc. Totdeauna după încheierea serviciului în deosebitele teritorii ale unei societăți, paznicul jud. a predat inspectorului de vânătoare precum și președintelui acelei societăți câte un raport în scris asupra rezultatului obținut.

Vedem deci că această instituție s'a dovedit ca un mijloc prețios pentru menținerea ordinii vânătoarești și pentru ocrotirea vânatului. „Angajarea jandarmilor de vânătoare“ — plănuită de Direcțiunea de vânătoare deja pentru anul 1928 — va fi de mare folos pentru fiecare județ. Ea va da posibilitatea inspectoratelor de vânătoare să poată executa pe deplin supravegherea vânatului care e foarte necesară în interesul ocrotirii vânatului. Se înțelege de sine, că angajarea acestor „paznici județeni“ nu poate înlocui în nici un caz pe paznicii particulari, cari și în viitor vor fi sprijinul principal pentru paza și ocrotirea teritoriilor.

IVAN RAMPILT
Subinspector de vânătoare

ORNITOLOGICE

Inspectoratul de vânătoare al jud. Prahova comunică:

In jud. Braşov com. Ciorani, s'a împuşcat în ziua de 16 Septembrie a. c. o prepeliţă având la piciorul stâng un inel de aluminiu cu următoarea inscripţie: Caccia-Roma C. O. N. I 2705. Inelul cu piciorul s'a trimis soc. „Caccia Roma“.

In ziua de 31 August s'a prins la Braşov o ghionoaie mărime mijlocie, coada bifurcată ca la rândunică, având la piciorul stâng un inel de aluminiu fără nici un semn sau inscripţie.—

O nouă captură de păsări inelate ne este semnalată de D-I Maior Rosetti-Bălănescu:

In ziua de 4 Octombrie 1931 a fost împuşcată o raţă pe Râpida în apropiere de oraşul Ismail (Basarabia) purtând inelul «Moskwa 17535 D».

Rugăm a ni se da detalii:

Pe teritoriul Drăgăneşti Jud. Tecuci, a fost vânată o pasăre cu inelul «Peter Skoogaard, Vibor-Danemarca» No. 6889. Rugăm să ni se comunice când a fost împuşcată pasărea, precum şi care este litera ce se găsea pe inel şi care indică pe lângă număr, seria.

ALMANAHUL VÂNĂTORULUI

Reproducem cele de mai jos, în speranţa că cele anunţate de colaboratorii noştri, vor fi primite așa cum trebuie primit un asemenea eveniment cinegetic.

In nădejdea de a fi folositori vânătorilor din ţară, am luat iniţiativa să scoatem spre sfârşitul anului de sub tipar „ALMANAHUL VÂNĂTORULUI“, cuprinzând un bogat material vânătoresc, redactat cu colaborarea câtorva dintre cei mai de seamă vânători şi specialişti atât din Ardeal cât şi din vechiul Regat. Pe lângă datele calendaristice, ALMANAHUL va cuprinde diferite tabele cu indicaţiuni folositoare despre tirul armelor, date despre vânat, memento de ce trebuie să facă în fiecare lună vânătorul, tabele despre vânatul ucis, capitole despre armamentul vânătorului de munte, metodă de îmbunătăţirea ufelei de tragere în tirul cu alică, vânătoarea la apropiat, vânătoarea vulpei cu ţipătoare, educaţia şi dresajul prepelicarului, ocrotirea vânatului, duşmanii vânatului, îmblănzirea şi creşterea vânatului, păsări răpitoare, curăţitul armelor, accidente de vânătoare, legea vânătoarei în extenso, deciziunile ministeriale cari completează legea, date relativ la transportul vânătorilor, câinilor de vânătoare şi vânatului pe calea ferată, listă de toate Societăţile de vânătoare din ţară, etc, etc.

Volumul va fi ilustrat şi imprimat pe hârtie velină. Costul unui exemplar 60 lei.

Tirajul fiind limitat, vânătorii ce doresc să se înscrie la almanah vor binevoi să-şi rezerve de pe acum, printr'o carte poştală, numărul de exemplare voite. Exemplarele vor fi expediate contra-ramus la apariţie. Cererile vor fi adresate: D-lui Maior C. Rosetti-Bălănescu, Inspector de vânătoare al jud. Ismail, BOLGRAD.

Maior C. ROSETTI-BALANESCU
Inspector de vânătoare al jud. Ismail
Căpitan J. JACOBI

O informaţie interesantă

Avem datoria să relevăm aci activitatea oficiului vânătorilor Regale, care a avut fericita idee să înfiinţeze o secţiune ornitologică, studiul pasărilor fiind o ştiinţă de care trebuie să ne ocupăm — toţi vânătorii — în ce priveşte vânatul cu pene.

Consiliul internaţional cinegetic a întrunit vânători şi ornitologi din toată lumea, ei şi-au intins mâna şi conlucrează frăţeşte în interesul ştiinţei şi al vânatului aripat.

Ţara noastră era lipsită de orice activitate în domeniul acesta, până când M. S. Regele, pentru a-da un exemplu, a ordonat înfiinţarea primei secţiuni ornitologice pe lângă O. V. R. Judicioasa alegere a persoanei care să conducă această secţiune a fost făcută de E. S. Marele maestru al vânătorilor Regale D-I A. Mocsonyi, care s'a oprit asupra D-rei Silvia Spiess.

Conducătoarea secţiunii ornitologice, avea la activul ei multă experienţă şi cunoştinţe în materie, câştigate cu ajutorul părintelui său Colonel Spiess, Directorul vânătorilor Regale şi vânător reputat.

Când savanţii ornitologi ai Europei au aflat de această numire în persoana D-rei Spiess, D-sa a fost asaltată de scrisori măgulitoare, din partea lor. Dorinţa noastră ar fi fost să le publicăm, dar nu avem consimţământul D-sale.

D-I Fridrich V. Lukanus Berlin, renumitul cercetător al migraţi-

unei păsărilor; Conducătorul Centralei ornitologice din Rositten şi preşedintele soc. ornith. Germane D-I D-r O. Heirnoth. Berlin; Institutul ornitologic ungar etc., Trimit scrisori elogiase, mulţumind D-rei Spiess pentru lucrările făcute în domeniul ornitologiei, nutrinđ siguranţa că progresul acestei ştiinţe este asigurat de aci înainte şi în România.

Este inutil să mai amintim membrilor noştri, despre lucrările pe care le-a făcut D-ra Spiess, din pricină că vor fi luat cunoştinţă de ele, din coloanele revistei noastre, apoi sunt lucrări care vor apare consecutiv.

Revista vânătorilor mulţumeşte în numele vânătorilor, iniţiatorilor acestei frumoase şi utile instituţiuni şi urează spor la muncă D-rei Silvia Spiess, care face parte din garda vânătorilor, grupată în jurul sfântului nostru ideal.

Ministerul Agriculturii şi Domeniilor, Serviciul Vânătoarei

PUBLICAŢIUNE

Prin deciziunea Ministerială No. 14951/1931, s'a hotărât să se acorde proprietarilor sau arendaşilor dreptului de vânătoarea, uto-rizaţiunea de a împuşca cerboace bătrâne, în interesul stabilirii proporţiei între sexe.

Aceste autorizaţiuni se vor da numai pentru terenurile ce aparţin solicitanţilor, pe răspunderea lor personală şi în urma avizului Domnului Inspector de vânătoare din judeţul respectiv.

Prin Decretul Regal No. 3463/931 publicat în Monitorul Oficial No. 251/931 s'a făcut următoarele numiri de inspectori onorifici de vânătoare pe ziua de 15 Octombrie a. c. după cnm urmează:

D-I Ing. silvic Vasile Harnagea şeful ocolului silvic Râmnicu Sărat, pentru judeţul Râmnicu Sărat, în locul D lui Orăşanu.

D-I Gheorghe Oprişan Inginer silvic şeful ocolului silvic Turnu Măgurele, pentru judeţul Teleorman, în locul D-lui Marin Proefescu.

D-I Honoriu Bănescu avocat se numeşte inspector regional onorific de vânătoare pentru regiunea II-a Piteşti, în locul D-lui Petre Petrescu demisionat.

D-I Ernest Zentai avocat în Sft. Gheorghe, pentru judeţul Trei Scaune în locul D-lui V. Maiorescu.

D-I N. N. Bobancu farmacist în Piteşti, pentru judeţul Argeş în locul D-lui I. Dristorian.

D-I Dr. I. Bolboca din Oraviţa, pentru judeţul Caraş, în locul D-lui Ion Nemeş.

Prin Decizia Ministerială No. 9422/931, a fost desfiinţată soc. de vânătoare «Leul» din com. Joiţa jud. Ilfov.

Notariatul circumscripţiei Sasca-Montană, jud. Caraş

PUBLICAŢIUNE DE LICITAŢIE

Se aduce la cunoştinţa generală că dreptul de vânat al comunelor din circumscripţia notarială Sasca Montană plasa Oraviţa se va da în arendă pe calea licitaţiei publice pe timp de 6 ani, începând dela 1 Septembrie 1932.

Licitaţia publică se va ţine în ziua de 7 Ianuarie 1932, ora 10 pentru comuna Sasca Montană, ora 15 pentru comuna Stinăpări şi ora 17 pentru comuna Cărbunari în localul primăriei respective.

Preţul de estimare este de 1000 Lei.

Doritorii de a lua parte la licitaţie sunt obligaţi a prezinta autorizaţia prescrisă de legea vânatului.

Sasca-Montană, 24 Octombrie 1931.

No. 1403/1931.

Primăria comunei Sipet, jud. Timiş-Torontal

PUBLICAŢIUNE

Terenul de vânat al comunei Sipet, plasa Buziaş, jud. Timiş-Torontal cu suprafaţa de 8000 jug. cat. se va arenda prin licitaţie publică în ziua de 21 Decembrie 1931 ora 10 a. m. în localul primăriei pe timp de 3 ani cu începere dela 1 Ianuarie 1932 până la 31 Decembrie 1934.

Preţul de strigare 8000 Lei. Licitaţia se va ţine în conformitate cu art. 88—11 din legea contabilităţii publice cu oferte scrise, sigilate şi însoţite de o garanţie de 5% a preţului de strigare.

Condiţiunile de licitaţie sunt cele legale, care se pot vedea la primărie în orele oficioase.

Sipet, 26 Octombrie 1931.

No. 16/1931.

Primăria comunei Satulung, Jud. Brasov

PUBLICAŢIUNE

Comuna Satulung, Judeţul Braşov, arendează dreptul de vânat prin licitaţie publică orală, ce se va ţine în ziua de 5 Decembrie 1931, ora 9 a. m. Termenul de arendă 5 ani.

Preţul de estimaţie Lei 11.000, garanţie 10%.

Condiţiunile de licitaţie se pot vedea la primăria comunei. Satulung, 7 Octombrie 1931.

Primăria comunei Stamura Română, jnd. Timiș
PUBLICAȚIUNE

Se aduce la cunoștința generală, că în ziua de 15 Ianuarie 1932, ora 10 a. m., se va ține la primăria comunală Stamura Română, licitația publică pentru arendarea dreptului de vânat pe un teritoriu de 3470 jugh. pe timpul dela 1 Februarie 1932, până la 1 Februarie 1937.

Licitatia se va ține în conformitate cu art. 88-110 din Legea contabilității publice.

Condițiile de licitare se pot vedea la primăria comunei în decursul orelor oficiale.

Stamura Română, 5 Noembrie 1931.

Primăria comunei rurale Călărași-Sat, jud. Lăpușna
PUBLICAȚIUNE

În conformitate cu art. 8 și 9 din legea pentru protecția vântului și reglementarea vânătoarei, și conform hotărârii Comisiunii Interimară a acestei comuni luată prin procesul-verbal No. 8 din 18 Octombrie 1931, se aduce la cunoștința generală că în ziua de 30 Noembrie 1931, orele 11 dimineața în localul acestei primării se va ține licitație publică cu oferte închise pentru darea în arendă pe termen de 3 ani cu începere dela 1 Ianuarie 1932 a terenului de vânătoare al acestei comuni în întindere de 4516 Ha. cu prețul dela 0.50 bani de fiecare Ha. spre urcare.

Dispozițiunile art. 88 și 110 din L. C. P. se respectă orice informațiuni privitoare la această licitație se pot lua zilnic dela această primărie în orele de serviciu.

T A B L O U

de Membrii Societății Vânătorilor Români din Blaj, Târnava Mare

Dr. Aldea Ilarie, dr. Ambrosi Alfred, Ban Demetriu, Beran Arthur, dr. Binder Wilhelm, Bota Avisalon, Bozdog Dumitru, dr. Borșan Gheorghe, Buzogani Desideriu, Chișiu Ioan, Cist-an Ioan, Corbean Teodor, Cosma Ioan, dr. Căzărescu Dumitru, Costea Aurel, Costea Vasile, Crăciunean Ion, Cristea Teodor, Dragoșiu Ștefan, Drăgoiu D. Ionel, Fleischer Vili Găzdac Aurel, Ivan Vasile, Keresztes Arpad, Kohn Anton, Kohn Iacob, Kovács Nagy Edmund, Mărginean Ioan, Mărginean Nicolaie, Mărginean Vasile, Mendl Edmund, Nagy Ioan, Nyerges Adrian, Oarga Simion, dr. Orbonaș Emil, dr. Ordace Cornel, dr. Pascu Emil, Pascu Ioan, Pop Mihail, Popa Ilie, Predescu Toma, Radeșiu D. Eugeniu, Radu Traian, dr. Sărădan Gheorghe, Sasu Aurel, Serbu Ioan, Siler Iosif, dr. Schieszl Carol, Schuller Ioan, dr. Tutelea Onoriu, Vasiliu Ghedeon; Velicia Marian, Băcilă Septimiu, Fodor Virgil.

T A B L O U

de membri Sos. de Vânătoare «Pasărea» Moțaței Dolj

Nicola Gheorghe, Alex. Boboc, D-tru M. G. Stăncolie, Gh. Băloș, D-tru Caprăviu, Gh. Popascu, Ioan I. E. Cargă, Aralambie Dorăscu, Nic. T. Geambașcu, Glig. C. S. Pârveu, Gh. St. Duță, Gh. F. Raicovici, Ilie D. Pârvan.

T A B L O U

de membrii soc. «Lupu» din Satu-Mare, jud. Sătmar

Dr. Burcus Traian, Koiss Nicolae, Baratkovits Ioan, Matias Ioan, Chirilă Vasile, Ielincea Eduard, Marina Vasile, Suciș Ludovic, Dobrai Coloman, Popp Iuliu, Popp Teodor, Györfi Iosif, Iuhas Ludovic, Ștefanovschi Alexand. Dobos Sigismund, Garda Coloman, Nantvich Francisc, Manfredi Anton, Manfredi Gaspar, Polyanschi Ioan, Toth Zoltan.

T A B L O U

de membrii soc. de vânătoare «Șoimul» din Vaslui

Gheorghe Amăntescu, Al. S. Motaș, Theodor Călin, Al. Russu, Jean I. Balaban, Vasile Cordel, Neculai Tușulea, Dumitru Iacob, Emil V. Moruș, Hristea Ghinea, Vasile Stratou, Gheorghe Casian, Const. Mititelu, Vasile Th. Chimu, Al. V. Moruzi, Căpitan E. Protopopescu, Al. Dobrescu, Al. Mănculescu, Maior Cihodaru, Alexandru Ruscescu, Ștefan A. Gafiței, Fruuză M. Ioan, Ioan Bărdan, Petru V. A. Petrei, Gh. N. Scutaru, Dumitru Tremnici.

T A B L O U

de membrii soc. de vânătoare «Privighetoarea», Isaccea-Tulcea

V. Gheorghiu, judecător, Președinte de onoare. Costică Spîru, Președinte activ. Arcadie Cristea, Vice-președinte, Gheorghe Naumescu, casier. Gheorghe Danciu, Seoreter-Contabil. Neculae Iosub, Căpitan invalid. Const. Ciobanu, Director școala primară băieți, Petre Râmniceanu, prim pretor, Isaia Melinovici, D-tru Pascu, Dumitru Tudor, Ichim Pavlov, Teodor Nichitorici, Albert Arvamide, Stan Oprea.

T A B L O U

de membrii «Societății Vânătorilor din Șeica-mare» județul Târnava-mare

Henteșiu Ioan preș., Botezan L. Horia v. preș. și secretar, Schenker Martin casier, membrii, Alămorean Nicolae, Auner Gheorghe, Blator Andreiu, Biltz Augustin, Bernad Nicolae, Bleoanca Bucur, Bernhardt Ioan, Barbarino Carol, Benghea Ioan, Băreanu Emil, Bugneriu Nicolae, Cernica Nicolae, Csallner Erwin, Csaszar Iulius, Dordea Ioan, Folea Ioan, Hanea Iacob, Henteșiu Augustin, Haba Teodor, Irhazi Ioan, Kiss Ioan, Lazăr Constantin, Lomnășan Vasile, Lazăr Ioan, Liebhardt Mateiu, Nistor Ioan, Roth Martin, Schuller Ioan, Schuster Ioan, Stamp Ioan, Sitea Petru, Schneider Hermann, Schobel Simion, Schoger Mihail, Toma Nicolae, Teutsch Ioan, Teășiu Andreiu, Ungar Adolf.

T A B L O U

de membrii soc. de vânătoare «Zimbrul» din com. Hondol Jud. Hunedoara

Simeon Muntoiu, Aureliu Guga, Axente Poenar, Ioan Șegesvari, Carol Grunovald, Sabin Deac, Iosif Muntoiu, Gheorghe Florea.

T A B L O U

de membrii soc. de vânătoare «Codrul» din Sighișoara

Octavian Doctor, Aurel Mosora, Teodor Stoica, Teodosie Ganea, Ioan Juhász, Cămpian Ioan, Dămian Nicolae, dr. Ștefan Hurubian, Albert Terplan, dr. Julius Leonhardt, Leohardt Wilhelm, August Brener, Mihail Limbășan, Melzer Gustav, Staier Zaharie, Puia Ion, Schiopea Gheorghe, Albert Möckesch, Müller Arnold, Hidveghi Ioan, Aurel Murea, Dumitru Constantin, Puscher Samoil, Baciș Victor, Morar Ioan, Maier Ion, Mihail Martini, Figuli Petrus.

T A B L O U

de membrii soc. de vânătoare «Fazanul» din Arad

Dr. Avramescu Vasile, Căp. Limburg Dumitru, Covacevici I. Ioan, Perenzi Ioan, Drei Milentie Nicolae, Miller Carol, Sevelingrober C., Comoti Adalbert, Ing. Pop Tihames, Ferician Simion, Schiitr Ferdinand, Stupaz Ivan, Hersz Martin, Polonzi Pavel, Eipeș Fidel, Ianschi Francisc, Maurer Carol, Mircea Gheorghiu, Zeluer Antoniu, Adam Carol, Ciordas Iuliu, Hajdu Iosif I.

T A B L O U

de membrii soc. de vânătoare «Vidra» din com. Rast-Dolj

Gheorghe Preda, Louis Dulmet, Tudor Ghionescu, Florea Boată, Ion Sfârleză Gheorghe Petrescu, Nicolae Vlădoi, Petre F. Nițu, Dumitru Tibreanu, Const. Niță, Const. Vasile, Ion Șbârcea, Petre Colan, Savu Frășie, Sever Iureș.

T A B L O U

de membrii soc. de vânătoare „Potârnichea” din Scăești-Dolj

Filip Sârbu, Ion Antal, Ludovic Antal, Stătie Ionescu, Const. Brăiloiu, Gheorghe Roșu, Ion I. Thănașoiu, Nic. Stroe, Theodor Postelnicu, D-tru Theodorescu, Nic. N. Smaranda, Grig. I. Olteanu, Nic. N. Avram, Tănăsie Pâslaru, Haralabie Jianu, Ion I. D. Dumitru, Grig. Pescaru.

Important pentru membrii noștri

Conform hotărârii luată în adunarea generală din 9 Mai, n-au fost înaintate Uniunii, decât foarte puține propuneri privitoare la modificări de adus legii vântului, Statutelor Uniunii, sau orice alte chestiuni privitoare la organizarea instituției noastre.

Se aduce la cunoștința domnilor membrii, că nemai fiind timpul necesar pentru a se convoca în mod special o adunare generală extraordinară, relațiunile de mai sus se vor pune la ordinea de zi, în mod irevocabil, la Adunarea Generală Ordinară, care se va convoca potrivit articolului respectiv din Statute.

MICA PUBLICITATE

VÂND „Iuno de Bihor” cățea brac german, cu pedigree 6 ani, foarte frumoasă nas fin, dresaș complet, lei 5000 Gh. Gava Șeful Depozitului R. M. S. Caransebeș.

BASETA sârmoasă, pedigree, premiată, bună la viziuni. Lei 5000. Otto, fazaneria Ghimpați-Vlașca.

La Uniunea Vânătorilor se pot vedea parte din lucrările D-lui Pictor Todirașcu. Amatorii de tablouri cinegetice se pot adresa D-sale în Str. Leonida 21, București.

*Tărerea
este
unanimă!
Cartușele*

„ 3 Stele ”

„ 2 Stele ”

„ 1 Stea ”

„ Dulpe ”

sunt de calitate neintrecută!

**FABRICA ROMÂNĂ
DE CARTUȘE DE VÂNĂTOARE, S. A.
BUCUREȘTI
ȘOSEAUA ȘTEFAN CEL MARE No. 45**

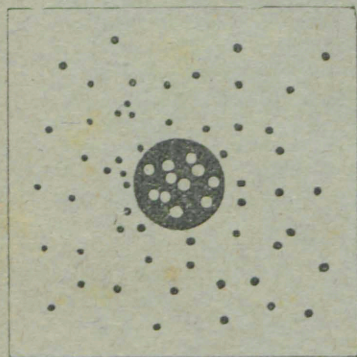
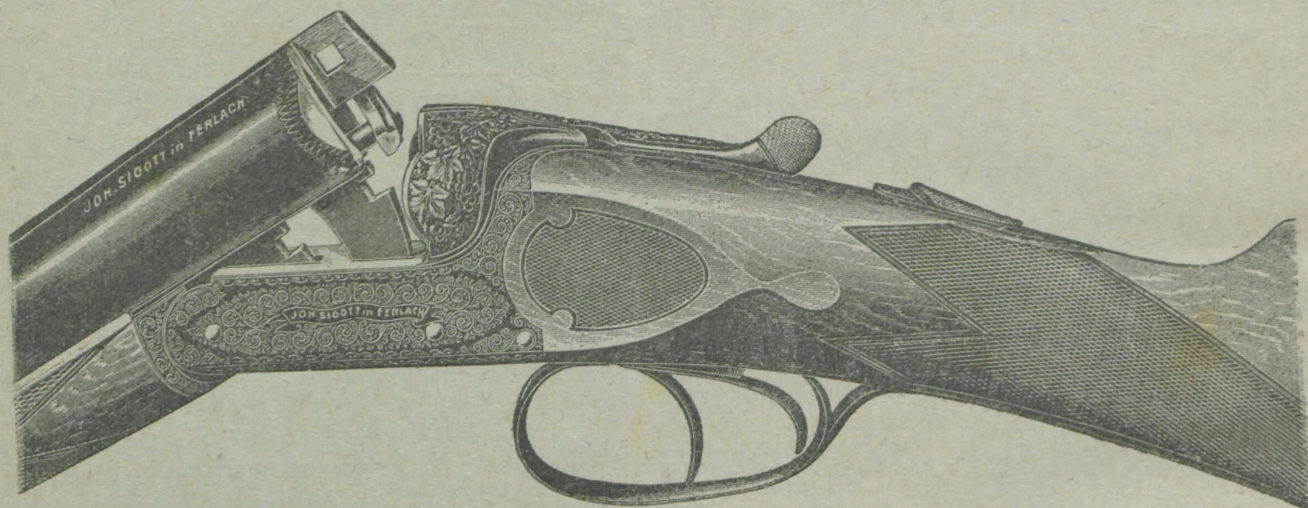
**PROSPECTE ȘI PREȚ
CURENT LA CERERE**

FABRICA DE ARME DE VÂNĂTOARE IOHANN SIGOTT

FERLACH — KÄRNTEN — AUSTRIA

Produce și vinde cele mai moderne arme de vânătoare
și anume:

ARME DE VANATOARE ELEGANTE CU DOUĂ TEVI DE ALICE CU ȘI FARA
ARME PENTRU TRAGERE LA PORUMBEI (ȘI PERECHI) TOATE
COCOASE
CU UN TIR SUPERIOR

CIBLA

Mărimea 63×63 cm., cu lovitură
trasă din foraj Sigott-Drall-
Rifle la 50 pași cu alicie No. 6

Inventatorul și singurul îndreptățit la con-
struirea „forajului Sigott-Drall-Rifle“ cu e-
fect de tir neobișnuit de strâns și o penetrație
mare a alicelor (vezi cibra).

Construește deasemenea arme mixte, arme
mixte sistem Bock, Drillinguri, arme cu două
tevi de glonț (Express) și carabine cu repe-
țiție în toate calibrele chiar și pentru glon-
țul de mare viteză 7×65 Brenneke și 8×60
Magnum. Gioanțele acestor cartușe au o
traectorie aproape dreaptă până la peste
300 m. și o eficacitate fulgerătoare asupra
vânatului. Armele pentru aceste cartușe se
pot utiliza în special pentru vânarea cerbil-
lor mari, pentru mistreți și urși.

Armele mele sunt sub raportul construcției
precise și solide precum și al calității tiru-
lui, foarte efitine și dau pentru orice armă

Glonț Sigott
pentru forajul Si-
gott-Drall-Rifle și
pentru țevi cu fo-
raj choke

o garanție pe cinci ani. Construcțiile mele sunt premiate de multe ori cu medalii de aur.
Mii de scrisori de mulțumire din partea notabilităților și a vânătorilor profesioniști
stau la dispoziția tuturor.

Catalogul bogat ilustrat în care sunt gravate după natură și descrise în amănunt ar-
mele mele. Se trimite la cerere de fabrica mea sau de Uniunea Generală a Vânătorilor
din România, Str. Sf. Ionică No. 6, unde se pot vedea și cumpăra.

PREȚUL UNUI EXEMPLAR 25 LEI
PREȚUL UNUI NUMĂR VECHI 30 LEI

TIPOGRAFIA ZIARULUI „UNIVERSUL“, S. A., STR. BREZOIANU, 23-25 — BUCUREȘTI